

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

Koźmin Wielkopolski, 2024

Opracowanie:

DELTA PARTNER
STOWARZYSZENIE WSPIERANIA
INICJATYW GOSPODARCZYCH

Koźmin Wielkopolski, grudzień 2024 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	4
Podstawa prawna.....	5
2. Charakterystyka, portret gminy	6
3. Diagnoza obszaru zdegradowanego	7
3.1 Metodyka wyznaczenia obszaru zdegradowanego	7
Wyróżnione obszary porównawcze	9
Dobór kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	12
3.2 Sfera społeczna	17
3.3 Sfera gospodarcza	35
3.4 Sfera środowiskowa	38
3.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna	44
3.6 Sfera techniczna	51
3.7 Podsumowanie	55
Podsumowanie analizy – sfera społeczna.....	55
Podsumowanie analizy – sfera pozaspołeczna	58
4. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego	60
5. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski	64
Spis tabel i grafik	68
1. Tabele.....	68
2. Grafiki.....	69

1. Wprowadzenie

Opracowanie diagnozy delimitacyjnej obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji stanowi pierwszy etap procesu przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski. Podstawą prawną opracowania jest ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278), a jego celem wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski. Zidentyfikowanie takich obszarów gminy, w których występuje wysokie natężenie problemów, zwłaszcza o charakterze społecznym, oraz określenie skali tych problemów jest głównym celem diagnozy delimitacyjnej. Poprzez to rozpoznanie i wyznaczenie oraz przyjęcie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji jako aktu prawa miejscowego, możliwe będzie przystąpienie do dalszych prac nad opracowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż zapisy ustawy o rewitalizacji¹ jednoznacznie wskazują na terytorialne skoncentrowanie procesu rewitalizacji i tym samym konieczność realizacji projektów rewitalizacyjnych na ściśle wskazanym obszarze. Proces ten powinien stanowić przemyślaną i kompleksową interwencję, na obszarze najbardziej tego potrzebującym, więc o jego wyborze decyduje silna koncentracja negatywnych zjawisk oraz istotne znaczenie pod kątem rozwoju lokalnego.

¹ ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Podstawa prawna

Diagnoza delimitacyjna przeprowadzona w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji została opracowana w oparciu o zapisy ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Zgodnie z zapisami art. 9 ustawy² za obszar zdegradowany uznaje się: **obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym**. Zapisy ustawy warunkują wskazanie danego obszaru zdegradowanym występowaniem na nim co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy w sferze społecznej oraz w sferach pozaspołecznych (gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna) wskazuje się obszary w gminie będące w stanie kryzysowym i wyznacza się w ich obrębie obszar zdegradowany.

Podstawowym zagadnieniem w całym procesie jest obszar rewitalizacji. Definiuje go art. 10 ustawy³, zgodnie z którym jest to **obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk [...], na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację**. Obligatoryjnie obszar rewitalizacji nie może zajmować więcej niż 20% powierzchni gminy oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% jej populacji.

W ramach diagnozy delimitacyjnej zaprezentowano wyniki analizy sytuacji społecznej, ale także gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej Gminy Koźmin Wielkopolski. Podrozdział *Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego* zaprezentowany prezentuje katalog kryteriów delimitacji, w oparciu o który przeprowadzona została analiza delimitacyjna.

² Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2023 r. poz. 28, 1688).

³ Ibidem.

2. Charakterystyka, portret gminy

Gmina Koźmin Wielkopolski, położona w województwie wielkopolskim, w powiecie krotoszyńskim, obejmuje miasto Koźmin Wielkopolski oraz 28 sołectw. Miasto Koźmin Wielkopolski pełni rolę administracyjnego i gospodarczego centrum gminy.

Pierwsze wzmianki o Koźminie pochodzą z 1232 roku, kiedy to był własnością templariuszy. Prawa miejskie uzyskał między 1251 a 1283 rokiem. W XIV wieku król Kazimierz III Wielki przekazał miasto Maćkowi Borowcowi, który wybudował zamek – obecnie siedzibę Muzeum Ziemi Koźmińskiej. W XVI wieku Koźmin był znaczącym ośrodkiem handlowym i rzemieślniczym, a także centrum reformacji. W okresie zaborów znalazł się pod panowaniem pruskim, a po I wojnie światowej powrócił do odrodzonej Polski. Podczas II wojny światowej miasto było okupowane przez Niemców; działał tu ruch oporu, a wielu mieszkańców zostało wysiedlonych lub represjonowanych.

Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć dróg, w tym drogę krajową nr 15 – łączącą gminę z Poznaniem i Wrocławiem oraz drogę wojewódzką nr 438 – zapewniająca połączenie z Krotoszynem i Miliczem. Sieć dróg lokalnych dobrze łączy mniejsze miejscowości w gminie z miastem Koźmin Wielkopolski. W mieście funkcjonuje stacja kolejowa na linii 281, łączącej Oleśnicę z Krotoszynem i Jarocinem, co umożliwia dogodne połączenia kolejowe z innymi regionami. Odległości do większych miast to: miasto wojewódzkie Poznań: około 90 km; Kalisz: około 40 km; Wrocław: około 70 km; Ostrów Wielkopolski: około 30 km.

Gmina Koźmin Wielkopolski charakteryzuje się nizinno-równinnym krajobrazem typowym dla Wielkopolski. Dominują użytki rolne, które zajmują około 88% powierzchni, oraz niewielkie lasy, stanowiące 6% powierzchni gminy. Gmina znajduje się w zlewni rzeki Obry.

Gospodarka gminy opiera się głównie na rolnictwie, z dominującą uprawą zbóż i hodowlą zwierząt. W ostatnich latach rozwija się również sektor usługowy oraz drobny przemysł.

W gminie znajduje się wiele zabytków, m.in.: **Zamek w Koźminie Wielkopolskim**, średniowieczna budowla, obecnie siedziba Muzeum Ziemi Koźmińskiej; **Kościół św. Wawrzyńca**, gotycka świątynia z XIV wieku oraz **rynek miejski** – otoczony zabytkowymi kamienicami, stanowi centrum życia społecznego.

3. Diagnoza obszaru zdegradowanego

3.1 Metodyka wyznaczenia obszaru zdegradowanego

Zapisy ustawy o rewitalizacji wskazują, że **Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, który realizowany jest w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowanie działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowanych terytorialnie, prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.**⁴ Tym samym, obszar, który zostanie poddany procesowi rewitalizacji powinien zostać wyodrębniony w sposób szczegółowy, w oparciu o katalog wskaźników przedstawiających wewnętrzne zróżnicowanie poszczególnych obszarów porównawczych.

Diagnozę wyznaczającą obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski oraz wykorzystaną metodykę ich delimitacji, opracowano w sposób spełniający wymogi ustawy o rewitalizacji⁵. Dodatkowo przy opracowywaniu dokumentu korzystano z wytycznych i rekomendacji zawartych w publikacji „Delimitacja – krok po kroku” zrealizowanej przez zespół Instytutu Rozwoju Miast pod redakcją Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa. Proces delimitacji zakładał siedem etapów prac:

1	Podział obszaru gminy na jednostki statystyczne (jednostki pseudonaturalne wyznaczone na podstawie powiązań funkcjonalnych, uwarunkowań historycznych oraz w nawiązaniu do układu osadniczego i granic naturalnych).
2	Wybór kryteriów (zmiennych) delimitacji.
3	Szczegółowa analiza wskaźnikowa w zakresie problemów społecznych w wyodrębnionych obszarach (badanie ilościowe) – pozwoliła na wskazanie obszarów o szczególnym nasileniu i koncentracji problemów społecznych (wykorzystana metoda: analiza danych zastanych pozyskanych z Urzędu Gminy Koźmin Wielkopolski, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim, Powiatowego Urzędu Pracy w Krotoszynie, Komisariatu Policji w Koźminie Wielkopolskim).
4	Normalizację danych zastanych, dokonanie standaryzacji, a następnie opracowanie syntetycznego wskaźnika degradacji w sferze społecznej.

⁴ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

⁵ Ibidem.

5	Analiza obszarów porównawczych pod kątem występowania problemów w sferze pozaspołecznej. Analiza czynników gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych obejmuje przedstawienie poszczególnych zmiennych w skali ilościowej. Uzyskane wyniki stanowią podstawę do wyłonienia obszaru, który zostanie poddany rewitalizacji.
6	Wskazanie obszarów porównawczych, które cechują się najwyższym stopniem zdegradowania – w wymiarze społecznym i tzw. pozaspołecznym.
7	Zidentyfikowanie obszaru rewitalizacji – obszaru o szczególnym nasileniu problemów społecznych, uwzględniającego obligatoryjne wskaźniki dotyczące powierzchni – maksymalnie 20% powierzchni gminy – oraz ludności – maksymalnie 30% wszystkich zamieszkujących Gminę Koźmin Wielkopolski.

Wykorzystywane wskaźniki zapisane są w różnych jednostkach i przedziałach (zbiorach) liczbowych, przez co ich porównywanie i zestawienie staje się utrudnione. Wskaźniki te wymagają standaryzacji, po przeprowadzeniu której możliwe będzie porównanie skali natężenia zjawisk kryzysowych w każdej z wyróżnionych jednostek. W delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski wykorzystano sposób obliczenia wskaźnika syntetycznego zgodnie z metodą opisaną w publikacji „Delimitacja – krok po kroku”. Pierwszy etap polegał na odjęciu od zmiennych ich średnich arytmetycznych, a następnie podzieleniu otrzymanej różnicy przez odchylenie standardowe według wzoru: $t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{s_j}$

gdzie:

- t_{ij} – wartość znormalizowanego wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i
- x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i
- $\bar{x}_j$ – średnia arytmetyczna wskaźnika j
- s_j – odchylenie standardowe wskaźnika j

Po obliczeniu wartości wskaźników i ich normalizacji możliwe były dalsze obliczenia. Najpierw określono czy dany wskaźnik jest stymulantą czy destymulantą (tzn. czy wysokie wartości wskaźnika świadczą o rozwoju danego obszaru porównawczego, czy też prowadzą do zjawisk kryzysowych). Jeśli wśród wybranych wskaźników znajdują się stymulanty, ich wartości należy pomnożyć przez -1 (zgodnie ze wzorem $z_{ij} = x_{ij} \cdot (-1)$, gdzie za x_{ij} przyjmuje się wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i). Natomiast w przypadku kiedy dany wskaźnik jest destymulantą, wartości otrzymane podczas normalizacji pozostawiamy bez zmian.

Ostatnim etapem budowy wskaźnika syntetycznego jest wyznaczenie wartości wskaźnika syntetycznego dla danej jednostki porównawczej, która to będzie sumą wszystkich wartości częściowych przeliczonych zgodnie z powyższym wzorem. W zależności od wyniku możliwa jest ocena czy poszczególne obszary znajdują się w stanie kryzysowym. Wysoka wartość oznacza występowanie kryzysu (im wyższa tym jego nasilenie jest większe), a niska wartość świadczy o pozytywnej sytuacji społecznej obszaru.

Zgodnie z przyjętą metodyką oraz ustawą o rewitalizacji⁶ obszarem zdegradowanym będzie ten obszar, w którym wskaźnik syntetyczny natężenia zjawisk kryzysowych o charakterze społecznym jest wyższy niż wskaźnik dla całej gminy oraz dla którego zidentyfikowano występowanie co najmniej jednego zjawiska kryzysowego w sferze pozaspołecznej.

Wyróżnione obszary porównawcze

W ramach opracowania diagnozy delimitacyjnej zdecydowano się na wyróżnienie w gminie dziewięciu jednostek statystycznych – obszarów porównawczych. W tym celu dokonano podziału gminy uwzględniając jej wiejsko-miejski charakter. Podstawą przeprowadzenia analiz stał się układ jednostek referencyjnych, na który składają się wydzielone jednostki urbanistyczne dla obszaru miasta Koźmin Wielkopolski oraz przyjęte obszary porównawcze wiejskiej części gminy. Na potrzeby opracowania miasto Koźmin Wielkopolski zostało podzielone na 3 obszary wynikające z obrębów jednostek pomocniczych miasta (Osiedle 1, Osiedle 2 i Osiedle 3). Podstawą podziału części wiejskiej gminy stały się funkcjonujące, zgodnie ze statutem gminy, jednostki pomocnicze – sołectwa. W ramach podziału obszaru wiejskiego wyróżniono sześć jednostek, na które składają się sołectwa powiązane ze sobą terytorialnie i funkcjonalnie. W poniższej tabeli zaprezentowano podział obszaru wiejskiego gminy Koźmin Wielkopolski.

Tabela 1. Podział wiejskich obszarów porównawczych w gminie Koźmin Wielkopolski.

Wiejskie obszary porównawcze	Sołectwa
Obszar I	Borzęciczki, Góreczki, Pogorzałki Wielkie, Walerianów Wyrębin
Obszar II	Biały Dwór, Gałązki, Staniew
Obszar III	Nowa Obra, Stara Obra, Szymanów
Obszar IV	Borzęcice, Cegielnia, Orla, Sapieżyn, Wałków

⁶ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Obszar V	Czarny Sad, Dębiogóra, Kaniew, Lipowiec, Skałów, Tatary
Obszar VI	Gościejew, Józefów, Mokronos, Serafinów, Suśnia, Wrotków

Źródło: opracowanie własne

Poniżej przedstawiono wyodrębnione obszary porównawcze z uwzględnieniem ich powierzchni i liczby mieszkańców.

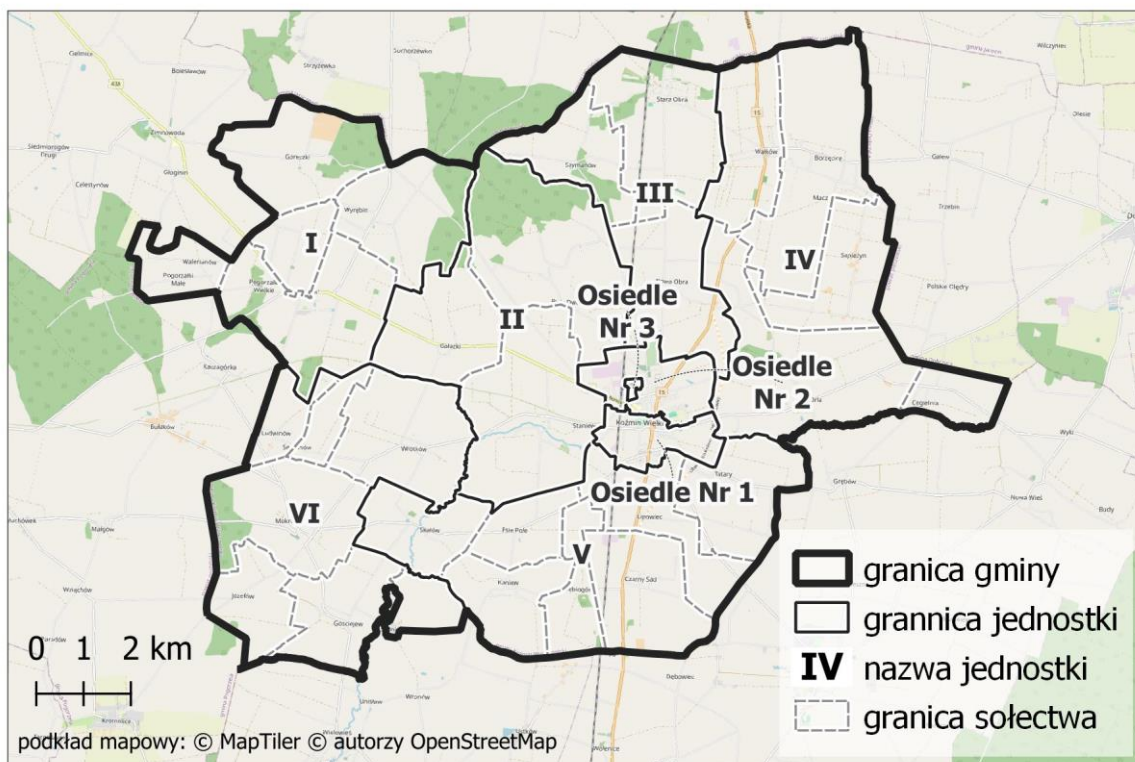
Tabela 2. Podział gminy Barczewo na obszary porównawcze

Obszary porównawcze	Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni	Liczba ludności	Udział ludności
Obszar I	2 305,1	15,1%	993	7,8%
Obszar II	2 408,6	15,8%	960	7,6%
Obszar III	1 694,8	11,1%	1 058	8,3%
Obszar IV	3 028,3	19,9%	1 365	10,8%
Obszar V	2 732,0	17,9%	845	6,7%
Obszar VI	2 484,7	16,3%	1 339	10,6%
Osiedle Nr 1	242,3	1,6%	2 572	20,3%
Osiedle Nr 2	335,8	2,2%	2 511	19,8%
Osiedle Nr 3	11,3	0,1%	1 033	8,1%
Gmina Koźmin Wielkopolski	15 242,8	100,0%	12 676	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIS i Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski.

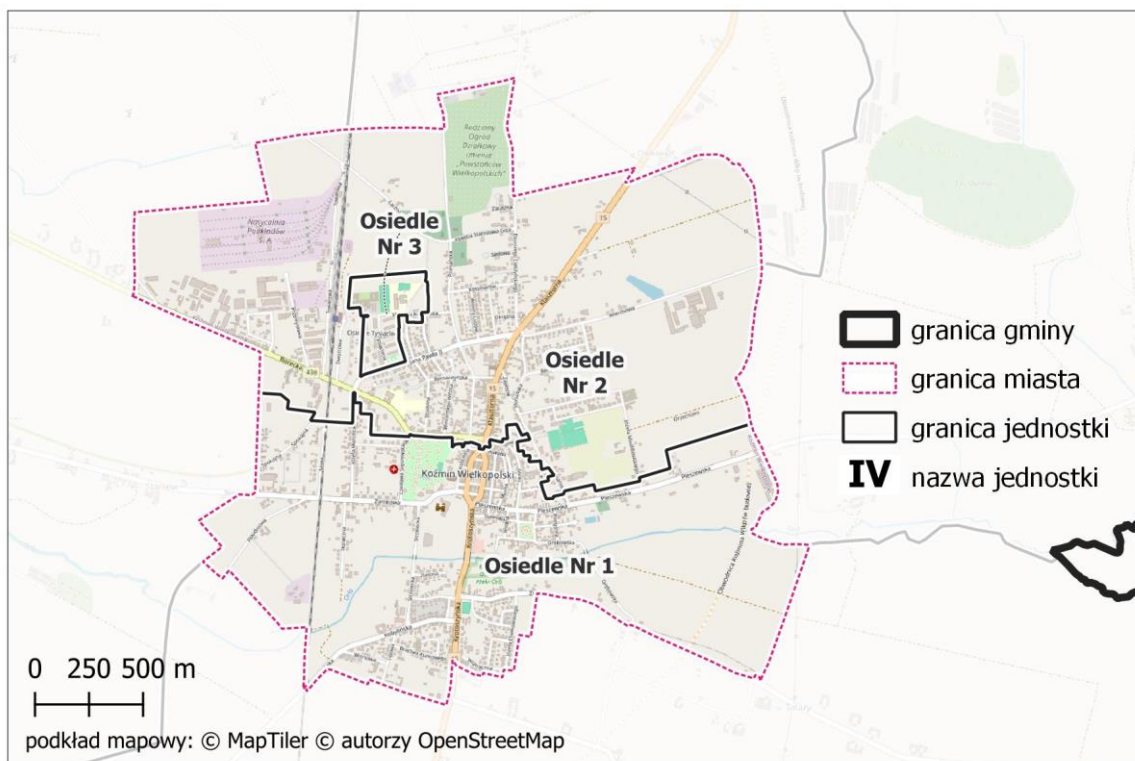
Poniższe grafiki prezentują podział gminy i podział miasta na wskazane powyżej jednostki porównawcze.

Grafika 1. Podział gminy Koźmin Wielkopolski na obszary porównawcze

Źródło: opracowanie własne

Grafika 2. Podział obszaru miasta na obszary porównawcze.

Źródło: opracowanie własne

Dobór kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Celem przeprowadzenia analizy wskaźnikowej jest identyfikacja problemów i zjawisk negatywnych występujących w gminie oraz ich nasilenia w różnych częściach gminy. Proces ten pozwala na postawienie trafnej diagnozy, która odzwierciedla rzeczywistość oraz specyficzne uwarunkowania lokalnej społeczności. Analiza delimitacyjna umożliwia wskazanie kluczowych czynników, które wymagają uwagi i podjęcia działań mających na celu poprawę sytuacji na danym obszarze. Zgodnie z art. 4 ustawy⁷, w celu opracowania diagnoz służących [...] wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji [...] wójt, burmistrz lub prezydent miasta prowadzi analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań. Mając na uwadze powyższe oraz ze względu na charakter gminy, konieczne było wypracowanie katalogu wskaźników, które umożliwią analizę sytuacji i zjawisk zachodzących w poszczególnych jej obszarach, w szczególności w sferze społecznej, ale także gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Na potrzeby diagnozy wypracowano katalog kryteriów delimitacji OZ, w którym znajduje się 27 zmiennych, w podziale na 5 sfer (społeczna, gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna i techniczna).

Podczas doboru wskaźników porównawczych, dokonano ich jednoczesnego rozróżnienia na stymulanty i destymulanty, określając tym samym czy wysokie wartości wskaźnika powodują rozwój danej jednostki (np. liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 osób w wieku produkcyjnym – STYMULANTA), czy też prowadzą do kryzysu (np. udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym – DESTYMULANTA). W przypadku stymulanty, wysokie wartości wskaźnika świadczą o występowaniu zjawiska pozytywnego, natomiast w przypadku destymulanty – wysokie wartości wskaźnika świadczą o występowaniu zjawiska kryzysowego.

Katalog wskaźników przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Katalog wskaźników delimitacji obszaru zdegradowanego w Gminie Koźmin Wielkopolski.

SFERA	Zmienna	Opis zmiennej	Stymulanta/ destymulanta
Sfera społeczna	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Wskaźnik dotyczący aspektu demograficznego. Wskaźnik obliczony jako różnica między liczbą urodzeń i zgonów na danym obszarze, podawany w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	stymulanta

⁷ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485, 2023 r. poz. 28)

SFERA	Zmienna	Opis zmiennej	Stymulanta/ destymulanta
	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący różnicę między zameldowaniami a wymeldowaniami ludności z danego obszaru, w określonym czasie. Wskaźnik wyrażony w formie przeliczeniowej na 1000 mieszkańców obszaru. Źródło danych: Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	stymulanta
	Obciążenie demograficzne	Wskaźnik rozumiany jako stosunek liczby ludności w wieku nieprodukcyjnym (wiek 0-17 lat oraz 60 lat i więcej w przypadku kobiet oraz 65 lat i więcej w przypadku mężczyzn) do liczby ludności w wieku produkcyjnym (18-59 lat w przypadku kobiet i 18-64 lata w przypadku mężczyzn). Źródło danych: Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	destymulanta
	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy dotyczący osób poszukujących pracy i zarejestrowanych jako bezrobotne. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: PUP w Krotoszynie	destymulanta
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy dotyczący osób poszukujących pracy od co najmniej 12 miesięcy i zarejestrowanych jako bezrobotne. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: PUP w Krotoszynie	destymulanta
	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Wskaźnik dotyczący sytuacji związanej z rynkiem pracy. Wskazuje on procentowy udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym. Źródło danych: Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski oraz PUP w Krotoszynie	destymulanta
	Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi ośrodka pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący stan lokalnej społeczności w zakresie liczby klientów ośrodka pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim	destymulanta

SFERA	Zmienna	Opis zmiennej	Stymulanta/ destymulanta
	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej korzystających z zasiłków stałych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi ośrodka pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący stan lokalnej społeczności w zakresie liczby klientów ośrodka pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim	destymulanta
	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Wskaźnik prezentujący skalę pomocy społecznej udzielanej mieszkańcom z niepełnosprawnością. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej liczby świadczeń z ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim	destymulanta
	Osoby uzależnione od alkoholu na 1000 mieszkańców	Wskaźnik prezentujący skalę problemu uzależnień i występowania patologii w rodzinach zamieszkałych dany obszar. Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim	destymulanta
	Liczba ofiar przemocy na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący odsetek mieszkańców, których borykają się z problemem przemocy w rodzinie, wskaźnik liczby ofiar przemocy na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim	destymulanta
	Ogólna liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący sytuację w zakresie poziomu bezpieczeństwa. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę przestępstw na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Źródło danych: Komisariat Policji w Koźminie Wielkopolskim	destymulanta
	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący sytuację w zakresie naruszeń bezpieczeństwa i prawa drogowego, odnoszący się do liczby zarejestrowanych zdarzeń drogowych. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Komisariat Policji w Koźminie Wielkopolskim	destymulanta
	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom aktywności społecznej mieszkańców poszczególnych obszarów gminy. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych organizacji pozarządowych do liczby ludności. Źródło danych: Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	stymulanta

SFERA	Zmienna	Opis zmiennej	Stymulanta/ destymulanta
Sfera gospodarcza	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom rozwoju przedsiębiorczości w poszczególnych obszarach, prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych działalności gospodarczych do liczby ludności. Źródło danych: CEIDG	stymulanta
	Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący tendencje związane z rozwojem przedsiębiorczości. Wyrażany przez różnicę liczby nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: CEIDG	stymulanta
Sfera Środowiskowa	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na 1 mieszkańca [kg/mieszkańca]	Wskaźnik zagrożenia wyrobami azbestowymi. Jego wartość wyliczono na podstawie masy wyrobów azbestowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca danej jednostki porównawczej. Źródło danych: www.esip.bazaazbestowa.gov.pl	destymulanta
	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Wskaźnik opisujący jaki odsetek budynków w poszczególnych obszarach znajduje się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym. Zmienna wyrażana w wartościach procentowych. Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych	destymulanta
	Średnie roczne stężenie PM2.5	Wskaźnik obliczono na podstawie mapy rozkładu przestrzennego średniego rocznego stężenia PM2,5 [µg/m3]. Mapa wykonana została w oparciu o modelowanie matematyczne przygotowane przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy oraz metodę obiektywnego szacowania. Źródło danych: powietrze.glos.gov.pl	destymulanta
	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Wskaźnik przedstawia udział gospodarstw, w których źródłem jest paliwo stałe, a dokładniej odsetek tych punktów, wskazanych w ewidencji, których źródłem ogrzewania jest paliwo stałe. Źródło danych: Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	destymulanta
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Dostępność do usług społecznych (apteki, biblioteki, banki, poczta, urząd, instytucje kultury, świetlice)	Wskaźnik określa poziom dostępności instytucji publicznych. Poddano go ocenie na podstawie liczby aptek, bibliotek, banków, urzędów pocztowych, urzędów, instytucji kultury, świetlic na 1000 mieszkańców (w znaczeniu organizacyjnym). Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych	stymulanta

SFERA	Zmienna	Opis zmiennej	Stymulanta/ destymulanta
	Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem	Wskaźnik prezentujący dostęp do przestrzeni rekreacyjnych w poszczególnych obszarach. Wskaźnik został oceniony na podstawie danych przestrzennych obrazujących udział terenów rekreacyjnych. Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych	stymulanta
	Dostępność komunikacyjna	Wskaźnik pokazuje dostępność przystanków w poszczególnych obszarach. Wyrażony jest on jako stosunek liczby przystanków zlokalizowanych na danym obszarze do jego powierzchni (km ²). Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych	stymulanta
	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Wskaźnik obrazuje udział terenów z nawierzchnią ziemną, zapewniającą naturalną roślinność. Wskaźnik zaprezentowany w formie udziału (odsetka) w stosunku do ogólnej powierzchni jednostki. Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych	stymulanta
Sfera techniczna	Udział obiektów publicznych wymagających termomodernizacji	Wskaźnik odnoszący się do dostosowania budynków użyteczności publicznej w zakresie energooszczędności. Wskaźnik wyrażony jako udział obiektów wymagających termomodernizacji w ogólnej liczbie obiektów publicznych. Źródło danych: Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	destymulanta
	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Wskaźnik odnoszący się do dostosowania budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Wskaźnik wyrażony jako wartość procentowa w ogólnej liczbie budynków użyteczności publicznej na danym obszarze. Źródło danych: Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	destymulanta
	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	Wskaźnik odnoszący się do liczby zabytków oraz pomników przyrody na danym obszarze. Zmienna wyrażona jako średnia liczba takich obiektów w przeliczeniu na km ² . Duża liczba takich obiektów stwarza konieczność podejmowania prac konserwatorskich oraz wymaga nakładów finansowych potrzebnych do zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego. Źródło danych: Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	destymulanta

Źródło: opracowanie własne.

Analiza wskazanych wyżej zmiennych umożliwiła delimitację tych obszarów gminy Koźmin Wielkopolski, w których koncentracja i natężenie negatywnych zjawisk są najwyższe, co wskazuje na występowanie stanu kryzysowego. Wykorzystane w analizie dane pozyskane zostały z Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski oraz innych instytucji: Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim, Powiatowego Urzędu Pracy w Krotoszynie, Komendy Powiatowej Policji w Krotoszynie, a także danych ogólnodostępnych.

Dobór kryteriów delimitacji poprzedzony został szeroką analizą dostępnych danych statystycznych, z których wyłoniono zakres danych pozwalających na ukazanie wewnętrznego zróżnicowania występowania zjawisk kryzysowych w gminie (ich rozkład przestrzenny, częstość występowania), z uwzględnieniem przyjętego podziału na obszary porównawcze. Wybrane kryteria delimitacji mają za zadanie wskazać istotne zróżnicowanie i występowanie przestrzenne problemów społecznych, w szczególności związanych z czynnikami demograficznymi, bezrobociem, ubóstwem i innych, a także problemów odnoszących się do sfer pozaspołecznych. W analizie kluczowe było wykluczenie zmiennych zbyt silnie od siebie zależnych oraz takich, które tylko w niewielkim stopniu pozwalały na zaprezentowanie natężenia występowania danego zjawiska. Wartości zmiennych w poszczególnych częściach gminy zostały zaprezentowane w kolejnych rozdziałach, w podziale na sfery oraz szczegółowo omówione i przedstawione w formie graficznej.

3.2 Sfera społeczna

Zapisy ustawy o rewitalizacji (tj. DZ.U. z 2024 r. poz. 278) wprost wskazują sferę społeczną kluczowym czynnikiem w delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy. Poniżej przedstawiono 12 wskaźników odnoszących się do sfery społecznej – demografii, bezrobocia, ubóstwa, zapotrzebowania na pomoc społeczną, bezpieczeństwa publicznego oraz aktywności społecznej.

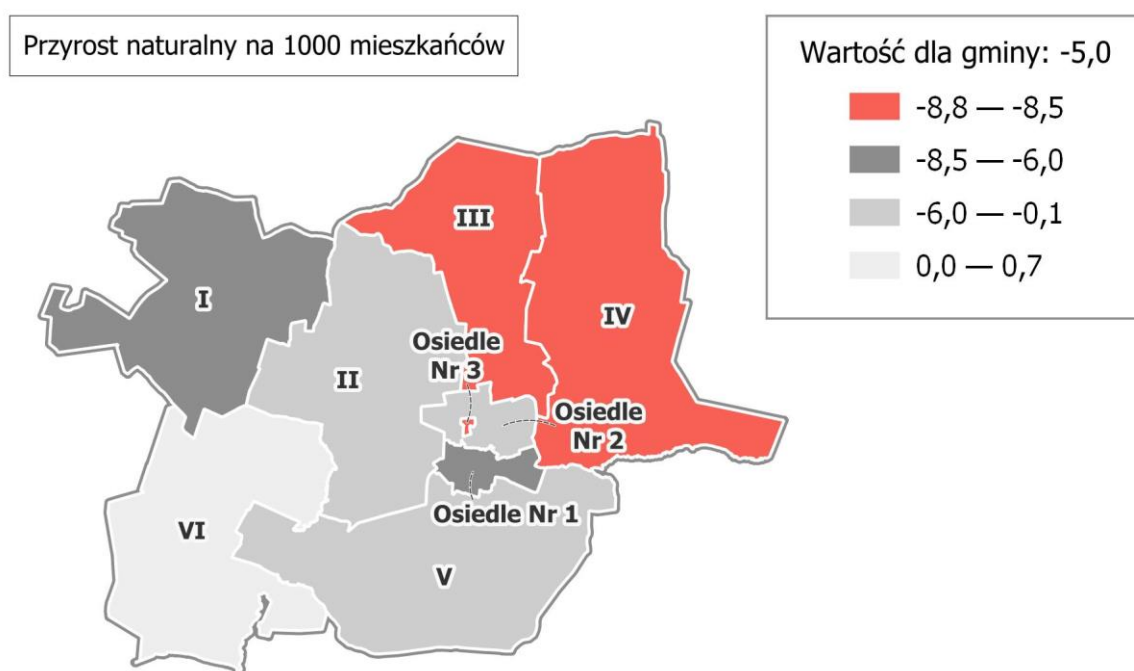
Pierwszym analizowanym wskaźnikiem jest przyrost naturalny na 1000 mieszkańców. Przedstawia on ruch naturalny ludności tj. różnicę pomiędzy urodzeniami, a zgonami w danym obszarze. W przypadku gminy Koźmin Wielkopolski, wartość zmiennej wyniosła -5,05. Ubytek naturalny wystąpił w większości obszarów porównawczych. Wyjątek stanowi Obszar VI (Gościejew, Józefów, Mokronos, Serafinów, Suśnia, Wrotków), w którym różnica ta wyniosła 1, a wskaźnik przyjął wartość 0,75. Najmniej korzystną sytuację zdiagnozowano w Obszarze III, Obszarze IV oraz Osiedlu nr 3, gdzie wskaźnik przyjął wartość znacznie niższą niż średnia gminy, poniżej -8,5. Wartość wskaźnika wyższą niż dla całej gminy zidentyfikowano łącznie w 5 obszarach porównawczych (Obszar I, Obszar III, Obszar IV, Osiedle nr 1 i Osiedle nr 3).

Tabela 4. Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Liczba mieszkańców	Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców
Obszar I	10	16	-6	993	-6,0
Obszar II	8	9	-1	960	-1,0
Obszar III	4	13	-9	1 058	-8,5
Obszar IV	10	22	-12	1 365	-8,8
Obszar V	10	12	-2	845	-2,4
Obszar VI	13	12	1	1 339	0,7
Osiedle Nr 1	14	31	-17	2 572	-6,6
Osiedle Nr 2	19	28	-9	2 511	-3,6
Osiedle Nr 3	8	17	-9	1 033	-8,7
Gmina Koźmin Wielkopolski	96	160	-64	12 676	-5,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski.

Grafika 3. Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne.

Kolejną analizowaną zmienną jest saldo migracji w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Wskaźnik ten obrazuje atrakcyjność osiedleńczą poszczególnych obszarów gminy. W 2023 r. saldo migracji dla całej gminy wyniosło 94 – liczba zameldowań znacząco przewyższała liczbę wymeldowań. Dodatnie saldo migracji odnotowano we wszystkich obszarach porównawczych, gdzie najwyższe dotyczyło Obszaru I. W przeliczeniu na 1 000 mieszkańców najwyższe saldo migracji zaobserwowano również w Obszarze I.

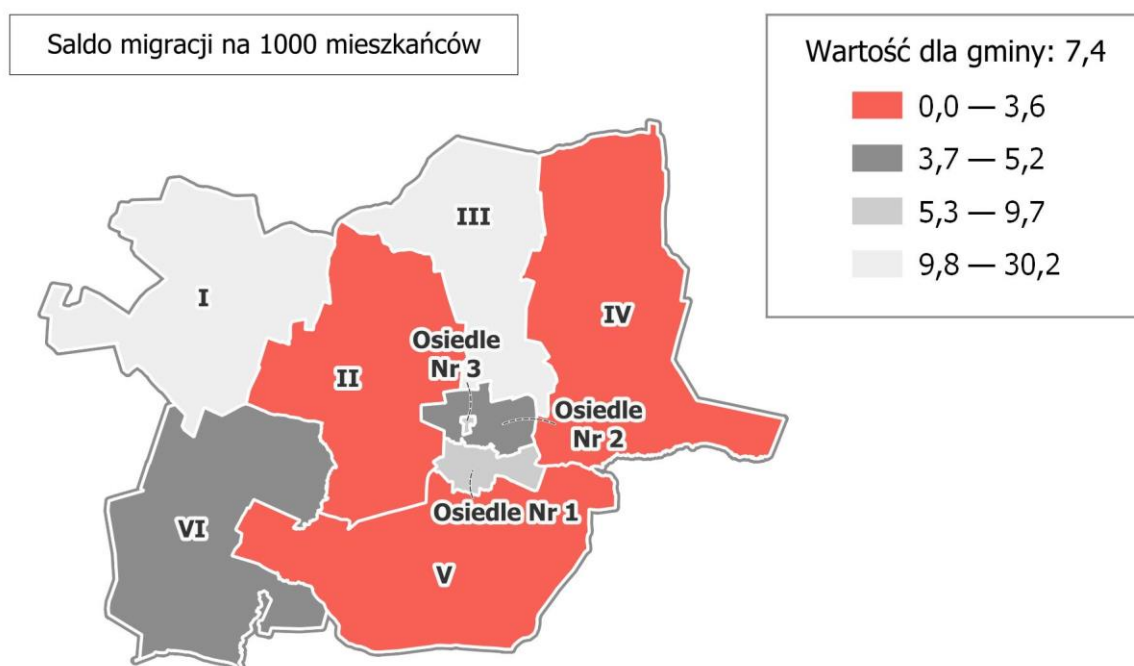
(30,2). W całej gminie wskaźnik salda migracji na 1000 mieszkańców wyniósł 7,42. Wartości wyższe odnotowano w 3 jednostkach porównawczych: Obszar I (30,2), Obszar III (11,34), Osiedle nr 3 (9,68).

Tabela 5. Saldo migracji na 1 000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Zameldowania	Wymeldowania	Saldo migracji	Liczba mieszkańców	Saldo migracji na 1 000 mieszkańców
Obszar I	32	2	30	993	30,2
Obszar II	1	1	0	960	0,0
Obszar III	16	4	12	1058	11,3
Obszar IV	10	7	3	1365	2,2
Obszar V	5	2	3	845	3,6
Obszar VI	9	2	7	1339	5,2
Osiedle Nr 1	24	6	18	2572	7,0
Osiedle Nr 2	20	9	11	2511	4,4
Osiedle Nr 3	12	2	10	1033	9,7
Gmina Koźmin Wielkopolski	129	35	94	12676	7,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski.

Grafika 4. Saldo migracji na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne.

Kolejną analizowaną zmienną w sferze społecznej jest obciążenie demograficzne, które opisuje stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym. W Polsce do grupy ludności w wieku nieprodukcyjnym zalicza się osoby w wieku przedprodukcyjnym (od 0 do 17 lat) oraz osoby w wieku poprodukcyjnym (powyżej 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn). Natomiast wiek produkcyjny obejmuje kobiety w przedziale od 18 do 59 lat oraz mężczyzn między 18. a 64. rokiem

życia. Wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego oznacza, że na osoby w wieku produkcyjnym przypada większa liczba osób w wieku nieprodukcyjnym, co może prowadzić do trudności w zabezpieczeniu środków na potrzeby całej społeczności.

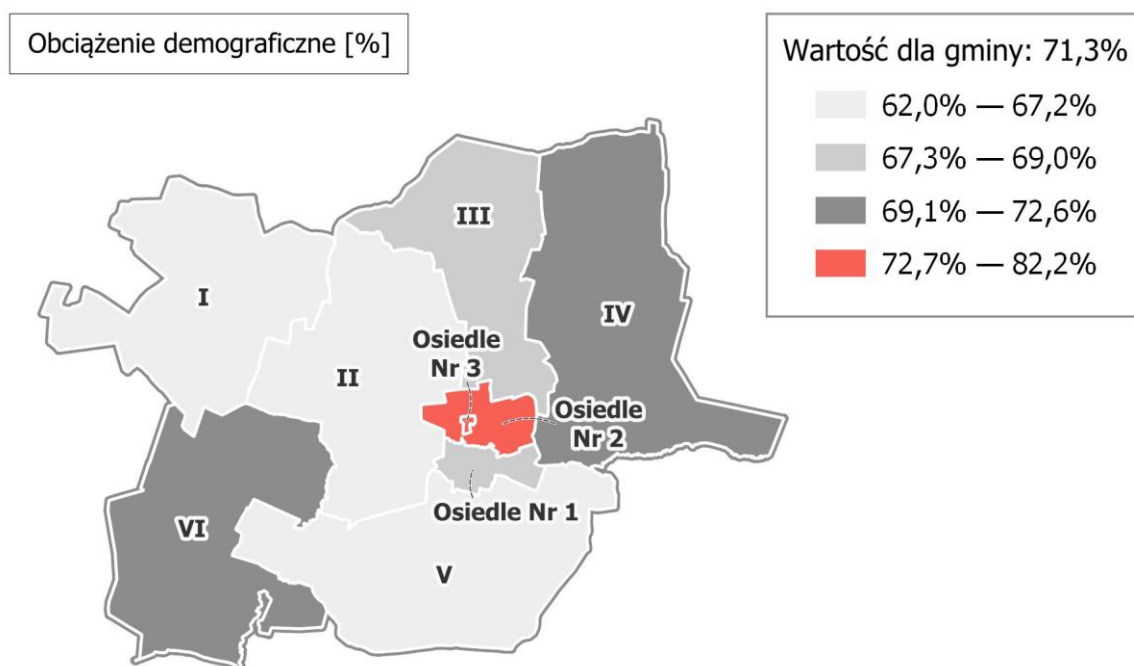
W gminie Koźmin Wielkopolski liczba osób w wieku nieprodukcyjnym wynosi 5 218, podczas gdy grupa osób w wieku produkcyjnym liczy 7 401 osób. Wskaźnik obciążenia demograficznego w całej gminie wynosi 71,03%. Analizując poszczególne obszary, najwyższą wartość wskaźnika odnotowano na Osiedlu nr 3, gdzie wynosi on aż 82,2%. Z kolei najniższe obciążenie demograficzne stwierdzono w Obszarze I – 62,0%. Pozostałe części gminy prezentują wartości wskaźnika w przedziale od 63,4% w Obszarze V do 79,2% na Osiedlu Nr 2. Warto również podkreślić, że różnice między poszczególnymi obszarami wskazują na zróżnicowane wyzwania społeczne, jakie mogą występować w różnych częściach gminy.

Tabela 6 Obciążenie demograficzne.

Obszar porównawczy	Liczba ludności w wieku produkcyjnym	Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym	Obciążenie demograficzne
Obszar I	613	380	62,0%
Obszar II	574	386	67,2%
Obszar III	626	432	69,0%
Obszar IV	796	569	71,5%
Obszar V	517	328	63,4%
Obszar VI	776	563	72,6%
Osiedle Nr 1	1 531	984	68,0%
Osiedle Nr 2	1 401	1 110	79,2%
Osiedle Nr 3	567	466	82,2%
Gmina Koźmin Wielkopolski	7 401	5 218	71,03

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski.

Grafika 5 Obciążenie demograficzne.

Źródło: opracowanie własne.

Kolejną zmienną poddaną analizie jest liczba osób bezrobotnych przypadających na 1 000 mieszkańców. Wysokie wskaźniki bezrobocia mogą negatywnie wpływać na sytuację materialną mieszkańców oraz prowadzić do różnorodnych problemów społecznych. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Krotoszynie w gminie Koźmin Wielkopolski w 2023 roku liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wynosiła 156, co stanowiło 1,23% wszystkich mieszkańców. W przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wskaźnik bezrobocia dla całej gminy wynosi 12,31.

Analizując poszczególne obszary gminy, najwyższą wartość wskaźnika odnotowano na Osiedlu Nr 3, gdzie wynosi on 15,49. Nieco niższe wskaźniki występują na Osiedlu Nr 1 (14,00) oraz Osiedlu Nr 2 (13,94). W obszarach wiejskich wartości wskaźnika są bardziej zróżnicowane: najwyższe w Obszarze VI (13,44) i Obszarze III (13,23), a najniższe w Obszarze IV, gdzie liczba bezrobotnych na 1 000 mieszkańców wynosi zaledwie 4,40.

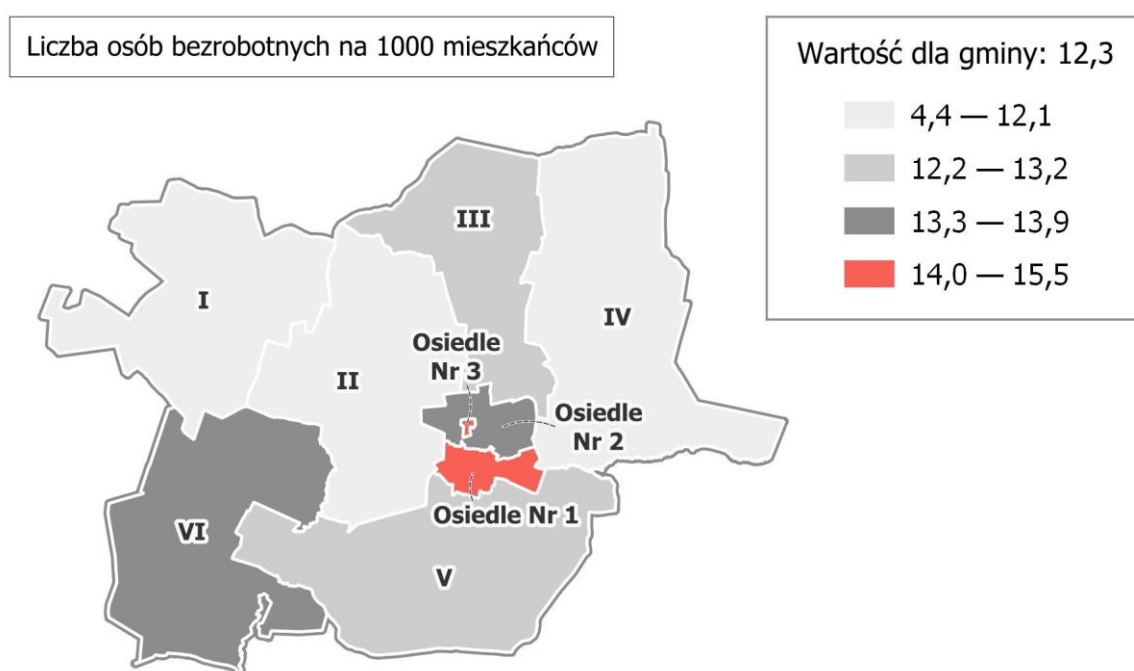
Spośród wszystkich analizowanych obszarów pięć wykazuje wartość wskaźnika wyższą od średniej dla całej gminy, co wskazuje na lokalne zróżnicowanie w skali problemu. Te różnice mogą wynikać z różnorodnych czynników, takich jak struktura demograficzna, dostęp do miejsc pracy czy poziom infrastruktury lokalnej.

Tabela 7 Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców.

Obszar porównawczy	Liczba osób bezrobotnych	Liczba mieszkańców	Liczba osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców
Obszar I	12	993	12,1
Obszar II	8	960	8,3
Obszar III	14	1058	13,2
Obszar IV	6	1365	4,4
Obszar V	11	845	13,0
Obszar VI	18	1339	13,4
Osiedle Nr 1	36	2572	14,0
Osiedle Nr 2	35	2511	13,9
Osiedle Nr 3	16	1033	15,5
Gmina Koźmin Wielkopolski	156	12676	12,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Krotoszynie

Grafika 6 Liczba osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne.

Kolejnym analizowanym wskaźnikiem jest liczba długotrwale bezrobotnych, czyli osób pozostających w rejestrach bezrobotnych przez co najmniej 12 miesięcy, zgodnie z definicją. W 2023 roku na terenie gminy Koźmin Wielkopolski odnotowano 62 osoby długotrwale bezrobotne, co stanowiło 39,7% wszystkich bezrobotnych. Liczba ta w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wyniosła 4,89.

Analizując poszczególne obszary, najwyższą liczbę długotrwale bezrobotnych na 1 000 mieszkańców odnotowano w Obszarze III – 8,51. Kolejne obszary o wysokich wartościach wskaźnika to Osiedle Nr 3 (6,78) oraz Osiedle Nr 1 (6,22). Wartości powyżej średniej dla całej gminy występują również w Obszarze V (5,92). Najniższy wskaźnik zaobserwowano w Obszarze II, gdzie wynosi on zaledwie 1,04, oraz w Obszarze IV (1,47).

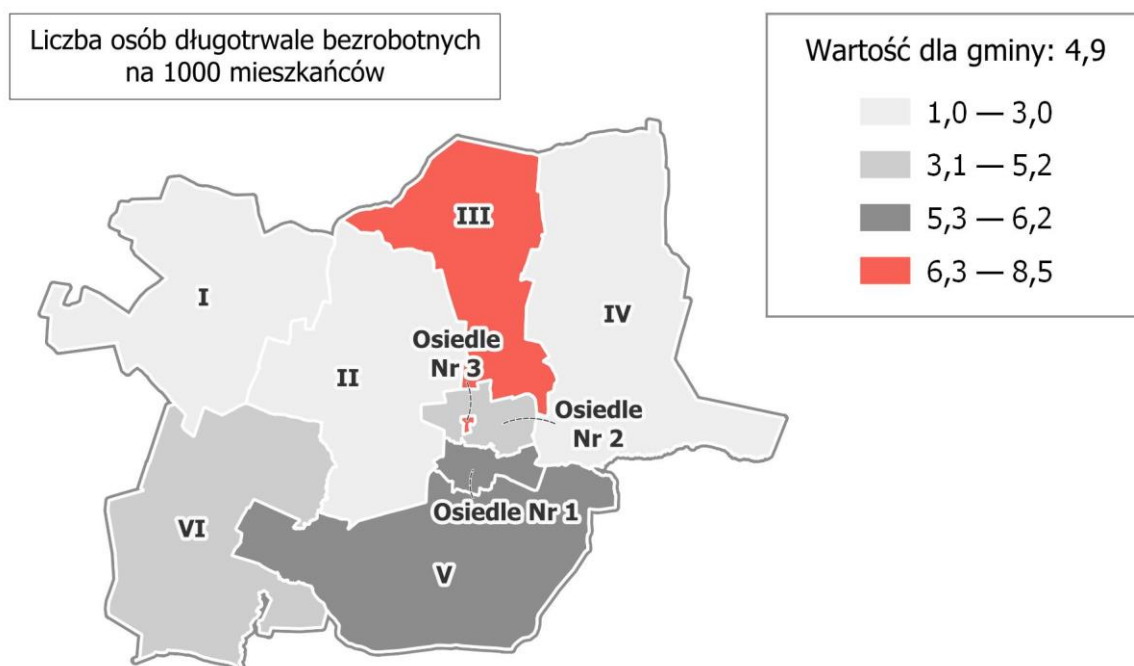
Wysoki poziom długotrwałego bezrobocia jest istotnym problemem społecznym, gdyż jego skutki obejmują nie tylko obniżenie standardu życia osób dotkniętych problemem, ale także mogą prowadzić do problemów nałogowych, wykluczenia społecznego czy kryzysów w rodzinie i otoczeniu osób bezrobotnych. Różnice w wartościach wskaźnika między poszczególnymi obszarami gminy wskazują na potrzebę lokalnych działań dostosowanych do specyfiki tych obszarów.

Tabela 8. Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1 000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Długotrwale bezrobotni	Liczba mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1 000 mieszkańców
Obszar I	3	993	3,0
Obszar II	1	960	1,0
Obszar III	9	1058	8,5
Obszar IV	2	1365	1,5
Obszar V	5	845	5,9
Obszar VI	6	1339	4,5
Osiedle Nr 1	16	2572	6,2
Osiedle Nr 2	13	2511	5,2
Osiedle Nr 3	7	1033	6,8
Gmina Koźmin Wielkopolski	62	12676	4,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Krotoszynie

Grafika 7. Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne.

Kolejna analizowana zmienna dotyczy stopy bezrobocia, czyli udziału osób bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym. W gminie Koźmin Wielkopolski wskaźnik ten wynosi 2,1%, co wskazuje na umiarkowany poziom bezrobocia wśród osób w wieku aktywności zawodowej.

Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano na Osiedlu Nr 3 – 2,8%. Nieco niższe wartości, ale wciąż powyżej średniej dla gminy, zaobserwowano na Osiedlu Nr 2 (2,5%) oraz Osiedlu Nr 1 (2,4%). Wśród obszarów wiejskich najwyższy wskaźnik wystąpił w Obszarze VI (2,3%). Najniższą wartość wskaźnika stwierdzono w Obszarze IV, gdzie wynosi on 0,8%, oraz w Obszarze II (1,4%).

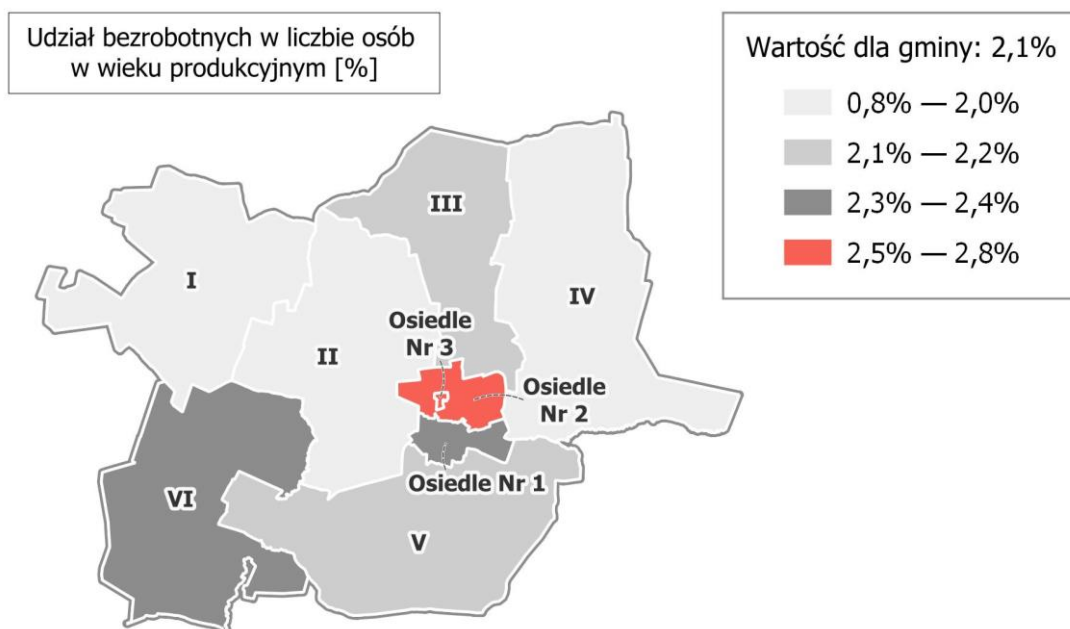
Tabela 9 Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym (stopa bezrobocia).

Obszar porównawczy	Liczba osób bezrobotnych	Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym
Obszar I	12	613	2,0%
Obszar II	8	574	1,4%
Obszar III	14	626	2,2%
Obszar IV	6	796	0,8%
Obszar V	11	517	2,1%
Obszar VI	18	776	2,3%
Osiedle Nr 1	36	1531	2,4%
Osiedle Nr 2	35	1401	2,5%
Osiedle Nr 3	16	567	2,8%

Obszar porównawczy	Liczba osób bezrobotnych	Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym
Gmina Koźmin Wielkopolski	156	7401	2,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski oraz PUP w Krotoszynie.

Grafika 8 Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym (stopa bezrobocia).

Źródło: opracowanie własne.

Mieszkańcy gminy Koźmin Wielkopolski zmagający się z różnorodnymi problemami społecznymi oraz trudnościami życiowymi stanowią istotną grupę w procesie rewitalizacji. W związku z tym kolejne analizowane wskaźniki dotyczą usług publicznych świadczonych w ramach pomocy społecznej. Na terenie gminy za ich realizację odpowiada Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim, który zapewnia wsparcie w postaci świadczeń oraz usług społecznych. Wysoki poziom zapotrzebowania na pomoc wskazuje na trudną sytuację życiową mieszkańców, wynikającą z takich problemów jak ubóstwo, niepełnosprawność, ciężkie lub przewlekłe choroby, a także przemoc domowa czy trudności w wychowaniu dzieci i prowadzeniu gospodarstwa domowego. W 2023 roku liczba klientów pomocy społecznej wyniosła 420 osób, co stanowiło 3,3% mieszkańców gminy. W przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wskaźnik ten osiągnął wartość 33,13.

Największą liczbę klientów pomocy społecznej w liczbach bezwzględnych odnotowano na Osiedlu Nr 1 (132 osoby) oraz Osiedlu Nr 2 (115 osób). W przeliczeniu na 1 000 mieszkańców najwyższą wartość wskaźnika zaobserwowano również na Osiedlu Nr 1 (51,32), a następnie na Osiedlu Nr 2 (45,80) i Osiedlu Nr 3 (40,66). W obszarach wiejskich najgorszą sytuację odnotowano w Obszarze VI (27,63) i

Obszarze I (28,20), natomiast najniższą liczbę klientów w relacji do liczby mieszkańców zarejestrowano w Obszarze IV (13,19) i Obszarze III (13,23).

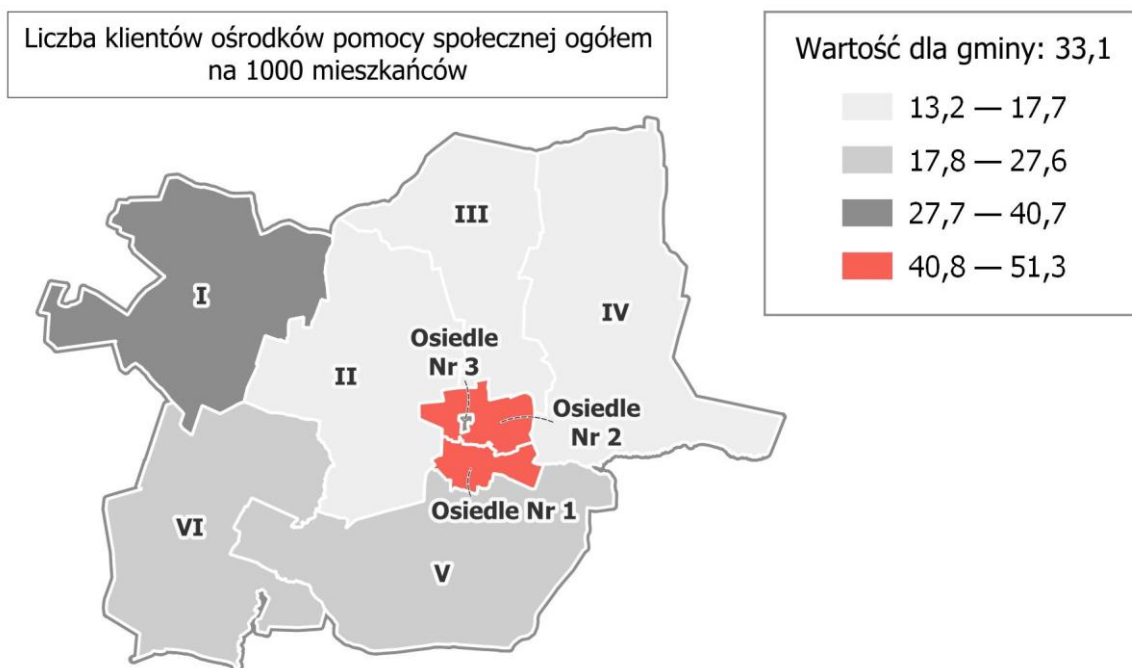
Warto zauważyć, że wartość średnią wartość dla gminy przewyższa cały obszar miasta Koźmin Wielkopolski.

Tabela 10 Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej ogółem na 1000 mieszkańców.

Obszar porównawczy	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej	Liczba mieszkańców	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej ogółem na 1000 mieszkańców
Obszar I	28	993	28,2
Obszar II	17	960	17,7
Obszar III	14	1 058	13,2
Obszar IV	18	1 365	13,2
Obszar V	17	845	20,1
Obszar VI	37	1 339	27,6
Osiedle Nr 1	132	2 572	51,3
Osiedle Nr 2	115	2 511	45,8
Osiedle Nr 3	42	1 033	40,7
Gmina Koźmin Wielkopolski	420	12 676	33,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim

Grafika 9 Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej ogółem na 1000 mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne.

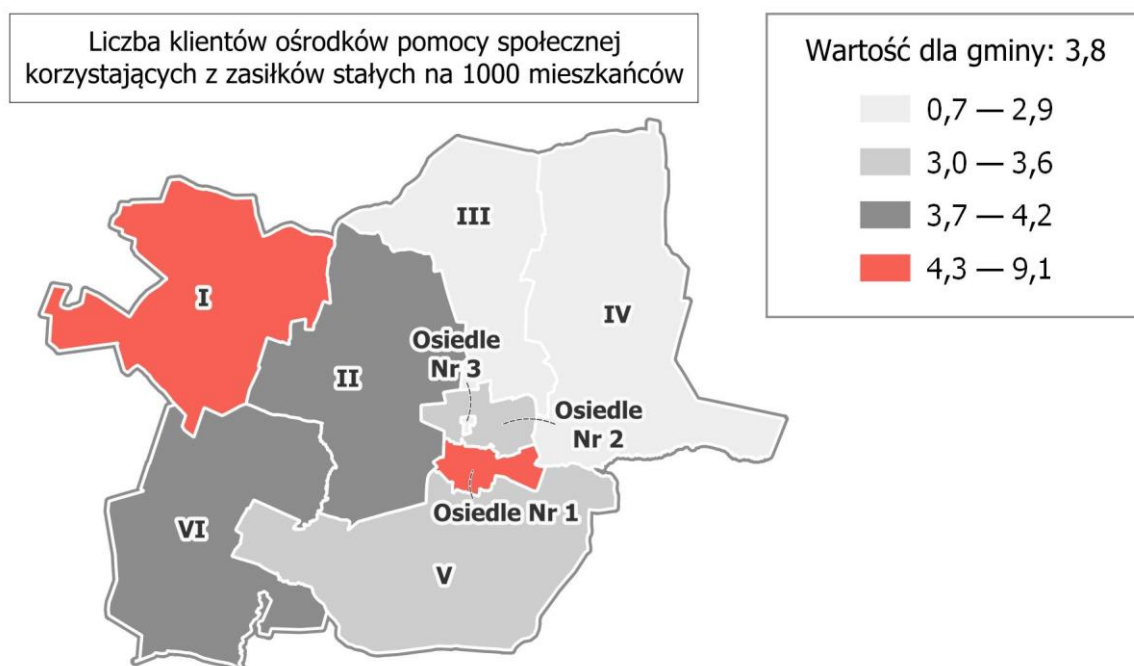
W 2022 roku na terenie gminy Koźmin Wielkopolski udzielono łącznie 394 świadczeń w postaci zasiłków stałych, co odpowiada wskaźnikowi 31,08 świadczeń na 1 000 mieszkańców. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w Obszarze II (50,00) oraz na Osiedlu Nr 1 (45,10). Stosunkowo wysoki wskaźnik zasiłków stałych zaobserwowano również w Obszarze I (40,28) oraz Obszarze VI (37,34). Najniższą wartość wskaźnika odnotowano w Obszarze IV (3,66), co wskazuje na najmniejsze zapotrzebowanie na tego rodzaju wsparcie w tej części gminy.

Tabela 11. liczba udzielonych zasiłków stałych na 1000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Liczba udzielonych zasiłków stałych	Liczba mieszkańców	Liczba udzielonych zasiłków stałych na 1000 mieszkańców
Obszar I	40	993	40,3
Obszar II	48	960	50,0
Obszar III	13	1 058	12,3
Obszar IV	5	1 365	3,7
Obszar V	25	845	29,6
Obszar VI	50	1 339	37,3
Osiedle Nr 1	116	2 572	45,1
Osiedle Nr 2	71	2 511	28,3
Osiedle Nr 3	26	1 033	25,2
Gmina Koźmin Wielkopolski	394	12 676	31,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim

Grafika 10. liczba udzielonych zasiłków stałych na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne.

Według danych ośrodka pomocy społecznej z 2023 roku, liczba osób uzależnionych od alkoholu (korzystających ze świadczeń z powodu alkoholizmu) w gminie wyniosła 50, co w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców daje wskaźnik na poziomie 3,63.

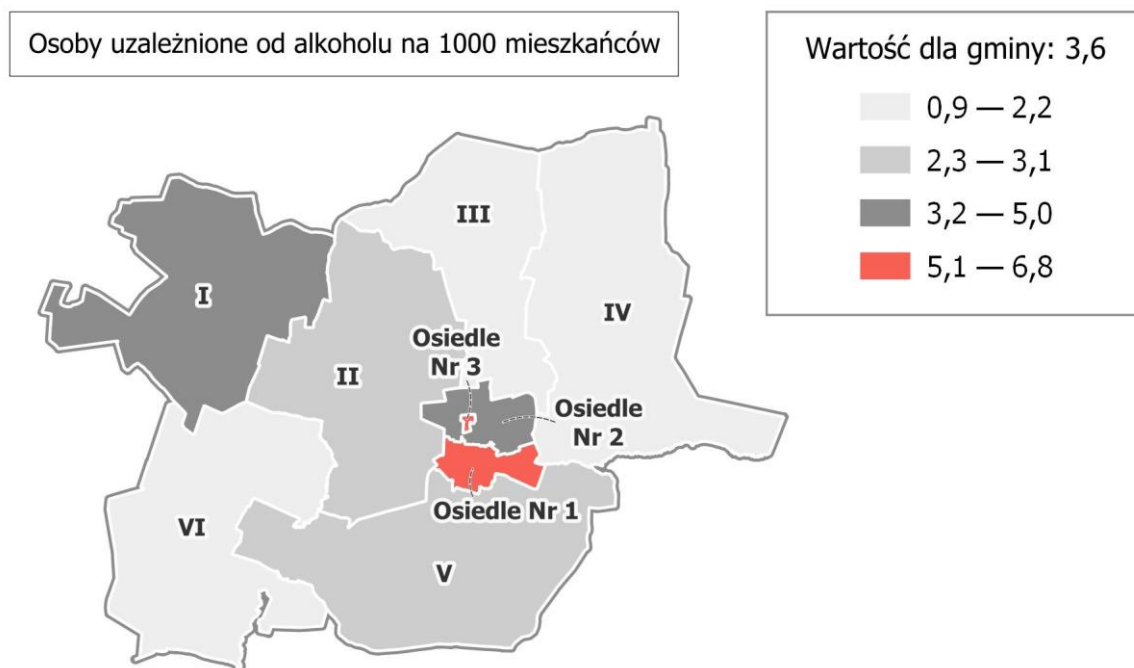
Najwyższy wskaźnik liczby osób uzależnionych od alkoholu na 1 000 mieszkańców odnotowano na Osiedlu Nr 3 (6,78), Osiedlu Nr 1 (5,05) oraz Obszarze I (5,04). W pozostałych częściach gminy wartości tego wskaźnika były niższe, z najniższą odnotowaną w Obszarze III (0,95).

Tabela 12. Osoby uzależnione od alkoholu na 1000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Osoby uzależnione od alkoholu	Liczba mieszkańców	Osoby uzależnione od alkoholu na 1000 mieszkańców
Obszar I	5	993	5,0
Obszar II	3	960	3,1
Obszar III	1	1 058	0,9
Obszar IV	3	1 365	2,2
Obszar V	2	845	2,4
Obszar VI	3	1 339	2,2
Osiedle Nr 1	13	2 572	5,1
Osiedle Nr 2	9	2 511	3,6
Osiedle Nr 3	7	1 033	6,8
Gmina Koźmin Wielkopolski	5	12 676	3,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim

Grafika 11. Osoby uzależnione od alkoholu na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne.

Grafika 12. Liczba ofiar przemocy na 1000 mieszkańców

29

społecznego, dlatego kluczowe jest prowadzenie działań integracyjnych i inkluzyjnych w gminie, a także dostosowanie przestrzeni publicznych do ich potrzeb.

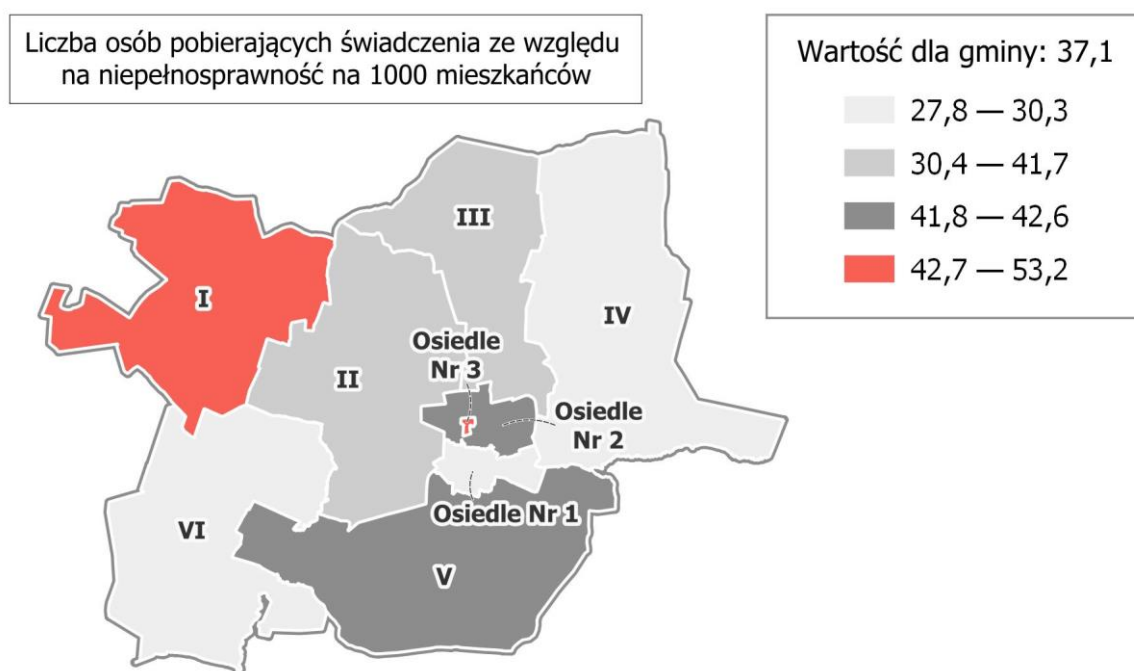
Łączna liczba osób korzystających ze wsparcia z powodu niepełnosprawności wynosiła w 2023 r. 470 osób. Badana zmienna odnosi się do liczby osób pobierających świadczenia z tego tytułu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, a jej wartość dla gminy wynosi 37,08. Najwyższy odsetek mieszkańców ze szczególnymi potrzebami zamieszkuje: Osiedle Nr 3 (53,24), Obszar I (44,31), Obszar V (42,60), Osiedle nr 2 (41,82) oraz Obszar II (41,67).

Tabela 14. Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność	Liczba mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców
Obszar I	44	993	44,3
Obszar II	40	960	41,7
Obszar III	34	1 058	32,1
Obszar IV	38	1 365	27,8
Obszar V	36	845	42,6
Obszar VI	40	1 339	29,9
Osiedle Nr 1	78	2 572	30,3
Osiedle Nr 2	105	2 511	41,8
Osiedle Nr 3	55	1 033	53,2
Gmina Koźmin Wielkopolski	470	12 676	37,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim

Grafika 13. Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne.

W analizie sfery społecznej istotne jest zbadanie występowania czynników wpływających na bezpieczeństwo publiczne w gminie. W analizie wykorzystano dane udostępnione przez Komisariat Policji w Koźminie Wielkopolskim, które odnoszą się do liczby odnotowanych na terenie gminy przestępstw i zdarzeń w ruchu drogowym.

W 2023 r. na terenie gminy odnotowano łącznie 89 przewinień o charakterze przestępczym, a wskaźnik ich liczby w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniósł 7,02. Najwyższą liczbę przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców zarejestrowano na terenie Obszaru VI (9,71). Wartość wskaźnika przewyższająca wartość dla gminy dotyczy jeszcze trzech obszarów: Osiedle nr 2 (8,36), Obszar I (8,06) oraz Osiedle nr 1 (7,39).

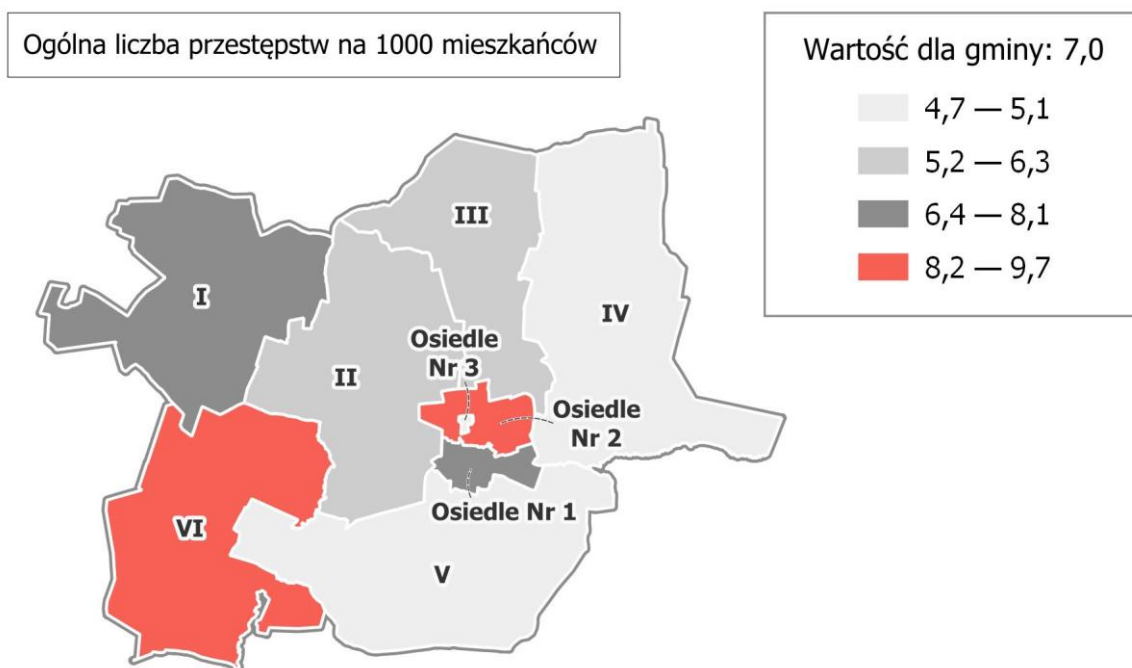
Tabela 15. Ogólna liczba przestępstw na 1000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Liczba zarejestrowanych przestępstw	Liczba mieszkańców	Ogólna liczba przestępstw na 1000 mieszkańców
Obszar I	8	993	8,1
Obszar II	6	960	6,3
Obszar III	6	1 058	5,7
Obszar IV	7	1 365	5,1
Obszar V	4	845	4,7
Obszar VI	13	1 339	9,7
Osiedle Nr 1	19	2 572	7,4

Obszar porównawczy	Liczba zarejestrowanych przestępstw	Liczba mieszkańców	Ogólna liczba przestępstw na 1000 mieszkańców
Osiedle Nr 2	21	2 511	8,4
Osiedle Nr 3	5	1 033	4,8
Gmina Koźmin Wielkopolski	89	12 676	7,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Koźminie Wielkopolskim.

Grafika 14. Ogólna liczba przestępstw na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne.

Wskaźnikiem wykorzystanym w ramach analizy bezpieczeństwa mieszkańców jest liczba zdarzeń drogowych⁸ w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. W 2023 r. w gminie odnotowano 82 wypadki i kolizji drogowe, z czego najwięcej w obszarze Osiedla nr 2 (31). W przeliczeniu na 1 000 mieszkańców najwyższa liczba zdarzeń dotyczyła tego samego obszaru (12,35), co znacznie przewyższało średnią dla gminy (6,47). Wartości wyższe od średniej gminnej odnotowano jeszcze w Obszarze III (11,34) oraz Obszarze II (9,38).

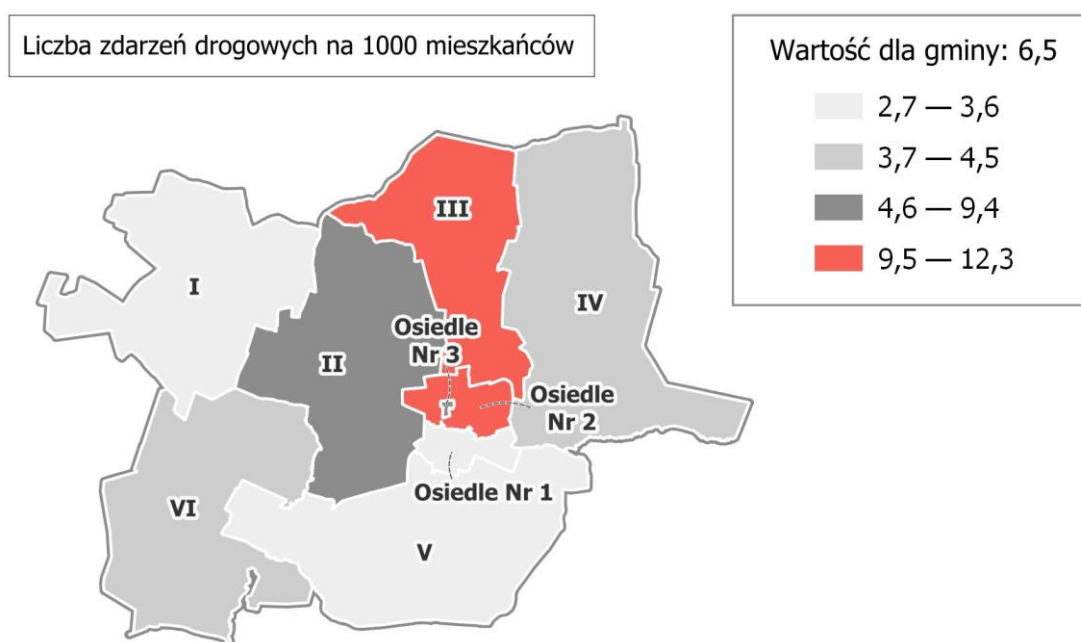
⁸ Zdarzenie drogowe - wypadek drogowy lub kolizja drogowa, zaistniała lub mająca początek na drodze publicznej, w strefie ruchu lub w strefie zamieszkania, w związku z ruchem przynajmniej jednego pojazdu – zgodnie z Zarządzeniem nr 31 Komendanta Głównego Policji z dnia 26 października 2015 r. w sprawie metod i form prowadzenia przez Policję statystyki zdarzeń drogowych i Zarządzeniem nr 40 Komendanta Głównego Policji z dnia 18 grudnia 2017 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie metod i form prowadzenia przez Policję statystyki zdarzeń drogowych.

Tabela 16 Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Liczba zdarzeń drogowych	Liczba mieszkańców	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców
Obszar I	3	993	3,0
Obszar II	9	960	9,4
Obszar III	12	1 058	11,3
Obszar IV	6	1 365	4,4
Obszar V	3	845	3,6
Obszar VI	6	1 339	4,5
Osiedle Nr 1	7	2 572	2,7
Osiedle Nr 2	31	2 511	12,3
Osiedle Nr 3	5	1 033	4,8
Gmina Koźmin Wielkopolski	82	12 676	6,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Koźminie Wielkopolskim.

Grafika 15 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Koźminie Wielkopolskim.

Źródło: opracowanie własne.

Ostatnia zmienna analizowana w ramach sfery społecznej pozwala na ocenę poziomu kapitału społecznego w gminie Koźmin Wielkopolski. W tym celu wzięto pod uwagę dane dotyczące działalności organizacji pozarządowych w gminie. Badany wskaźnik odnosi się do liczby organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Organizacje pozarządowe często bywają nazywane trzecim sektorem, czyli, według teorii podziału państwa, sektorem istniejącym obok sektora publicznego i rynkowego. Organizacje pozarządowe pobudzają aktywność obywatelską, uczą dialogu społecznego,

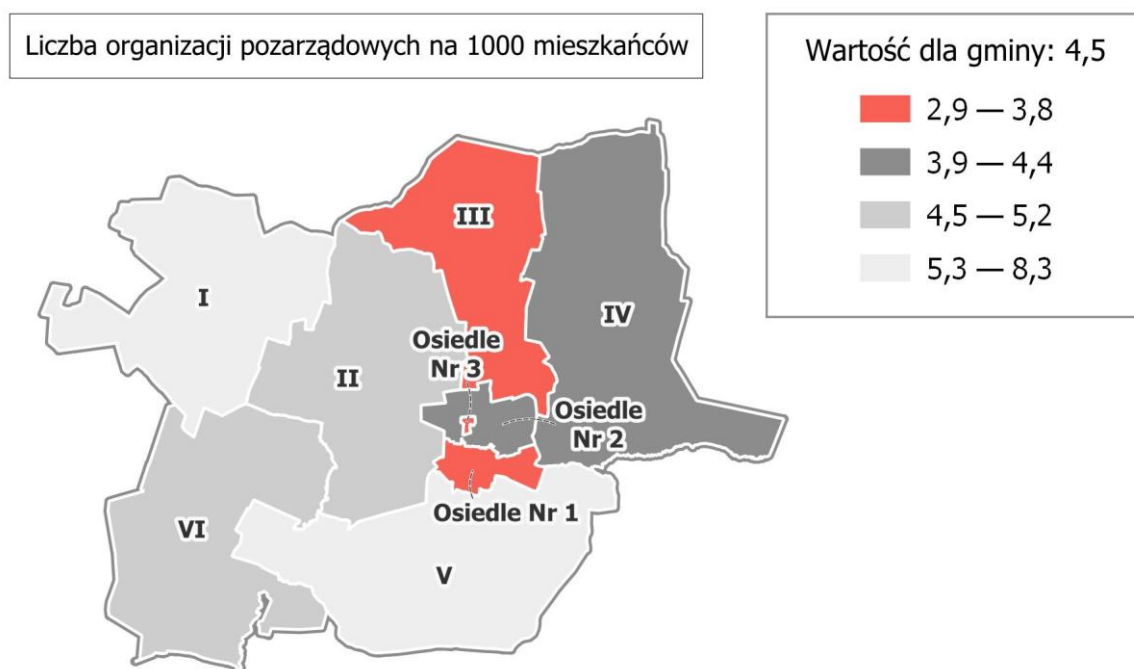
a także są łącznikiem pomiędzy mieszkańcami a administracją. Dla samorządów organizacje są ważnym partnerem w działaniach na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz budowania spójności i kapitału społecznego. Na terenie gminy działalność prowadzi 57 organizacji pozarządowych, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje wartość równą 4,5. Najwyższą liczbę organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców odnotowano w Obszarze V – 8,28. Wartość wskaźnika poziomu kapitału społecznego jest niższa niż dla gminy w przypadku: Osiedla nr 3 (2,9), Osiedla nr 1 (3,11), Obszaru III (3,78), Osiedla nr 2 (4,38) oraz Obszaru IV (4,4).

Tabela 17 Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Liczba organizacji pozarządowych	Liczba mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców
Obszar I	6	993	6,0
Obszar II	5	960	5,2
Obszar III	4	1 058	3,8
Obszar IV	6	1 365	4,4
Obszar V	7	845	8,3
Obszar VI	7	1 339	5,2
Osiedle Nr 1	8	2 572	3,1
Osiedle Nr 2	11	2 511	4,4
Osiedle Nr 3	3	1 033	2,9
Gmina Koźmin Wielkopolski	57	12 676	4,5

Źródło: opracowanie własne.

Grafika 16 Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne.

3.3 Sfera gospodarcza

W ramach analizy sfery gospodarczej gminy Koźmin Wielkopolski dokonano oceny wskaźników ekonomicznych związanych z działalnością gospodarczą, co umożliwiło określenie poziomu aktywności gospodarczej mieszkańców oraz stanu rozwoju przedsiębiorczości. Wysoki poziom aktywności gospodarczej może świadczyć o sprzyjających warunkach dla inwestycji, tworzenia miejsc pracy i rozwoju ekonomicznego. Natomiast niski poziom aktywności może wskazywać na trudności w rozwoju sektora prywatnego, ograniczoną przedsiębiorczość mieszkańców i niewystarczające możliwości gospodarcze.

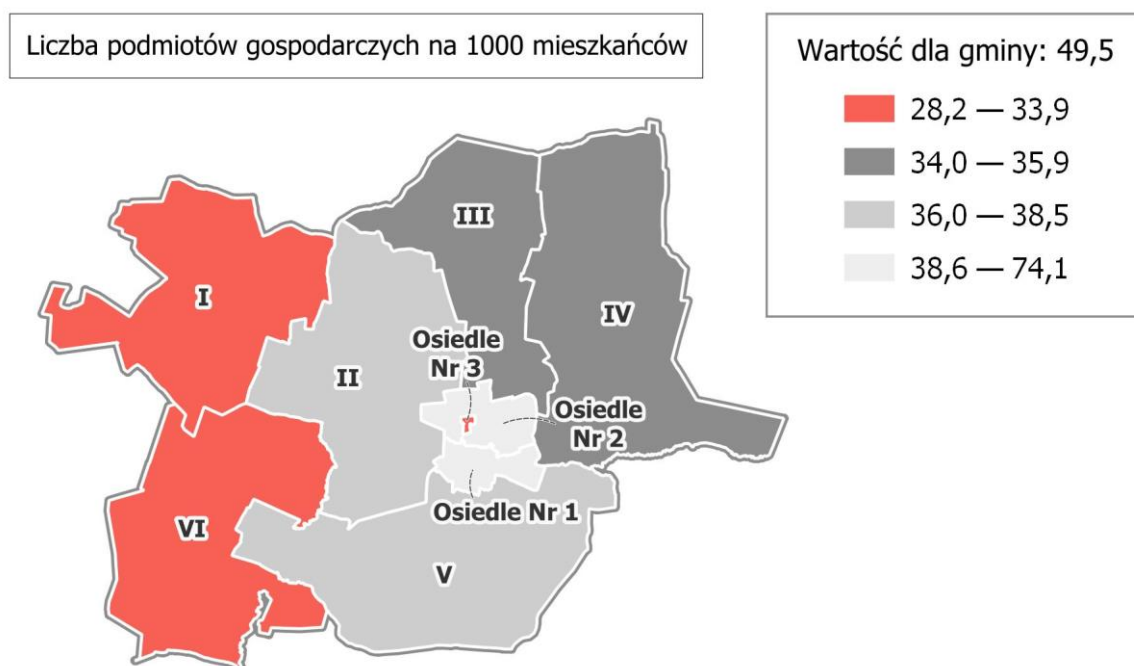
Łączna liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w Gminie Koźmin Wielkopolski w 2023 roku wyniosła 628, co daje wskaźnik 49,5 podmiotów na 1000 mieszkańców. Wartość poniżej średniej dla gminy odnotowano w większości obszarów porównawczych. Szczególnie niski wskaźnik zanotowano w Obszarze I (28,2) oraz Obszarze VI (29,1). Z kolei najwyższe wartości wskaźnika liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców zarejestrowano na Osiedlu Nr 2 (74,1) i Osiedlu Nr 1 (71,5), co wskazuje na większą koncentrację działalności gospodarczej w tych częściach gminy. Wartości niższe zidentyfikowano na obszarach wiejskich gminy, co uwarunkowane jest wysokim przeznaczeniu terenu pod rolnictwo oraz tereny zieleni, w tym objęte ochroną środowiska. Wysoka wartość charakteryzuje obszar miasta, co z kolei uwarunkowane jest typowo usługową funkcją pełnioną przez miasto.

Tabela 18. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych lub liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą	Liczba mieszkańców	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców
Obszar I	28	993	28,2
Obszar II	37	960	38,5
Obszar III	38	1 058	35,9
Obszar IV	49	1 365	35,9
Obszar V	32	845	37,9
Obszar VI	39	1 339	29,1
Osiedle Nr 1	184	2 572	71,5
Osiedle Nr 2	186	2 511	74,1
Osiedle Nr 3	35	1 033	33,9
Gmina Koźmin Wielkopolski	628	12 676	49,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CEIDG.

Grafika 17. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne.

Drugim analizowanym wskaźnikiem była różnica pomiędzy liczbą nowo zarejestrowanych a wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców. W 2023 roku w gminie zarejestrowano 28 nowych podmiotów gospodarczych, podczas gdy wyrejestrowano 33, co dało ujemny wynik wskaźnika na poziomie -0,4. Szczególnie niekorzystne wartości wskaźnika odnotowano w Obszarze IV (-2,2), Obszarze I (-2,0) oraz Obszarze VI (-1,5), co może wskazywać na wyzwania

związane z utrzymaniem działalności gospodarczej w tej części gminy. Natomiast pozytywne wartości wskaźnika zaobserwowano w Obszarze III (1,9) oraz Osiedlu Nr 3 (2,9), co świadczy o przewadze nowo powstających podmiotów nad likwidowanymi w tych lokalizacjach.

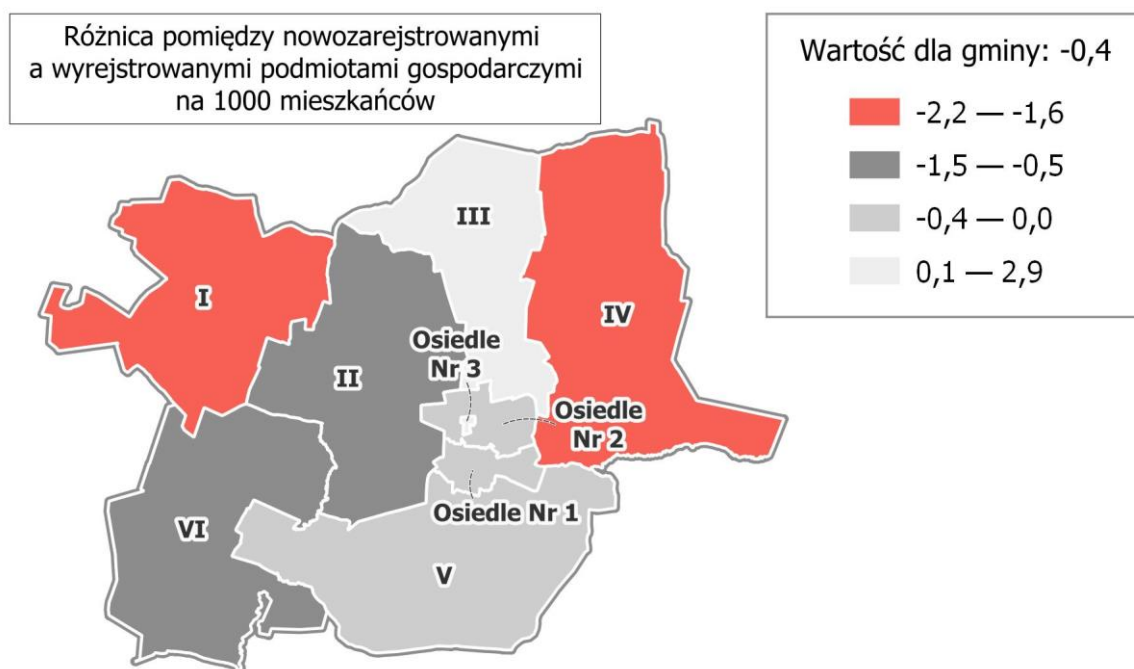
Wyniki analizy pokazują zróżnicowanie aktywności gospodarczej w poszczególnych obszarach gminy, co może stanowić podstawę do podejmowania działań wspierających rozwój przedsiębiorczości, szczególnie w regionach o niższych wskaźnikach aktywności gospodarczej.

Tabela 19. Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców

Obszar porównawczy	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych	Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców
Obszar I	0	2	-2,0
Obszar II	1	2	-1,0
Obszar III	3	1	1,9
Obszar IV	1	4	-2,2
Obszar V	2	2	0,0
Obszar VI	2	4	-1,5
Osiedle Nr 1	8	9	-0,4
Osiedle Nr 2	8	9	-0,4
Osiedle Nr 3	3	0	2,9
Gmina Koźmin Wielkopolski	28	33	-0,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CEIDG.

Grafika 18. Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi, a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne.

3.4 Sfera środowiskowa

W ramach analizy w sferze środowiskowej skoncentrowano się na ocenie stanu środowiska naturalnego w gminie Koźmin Wielkopolski, zwracając uwagę na czynniki wpływające na jakość życia mieszkańców. Analiza objęła m.in. problem występowania materiałów zawierających azbest, które stanowią poważne zagrożenie zdrowotne, oraz ich koncentracji w poszczególnych obszarach gminy.

Jednym z kluczowych wskaźników była masa wyrobów azbestowych przypadająca na jednego mieszkańca. Azbest, stosowany powszechnie w drugiej połowie XX wieku, został zakazany ze względu na swoje negatywne skutki zdrowotne, jednak wiele budynków i obiektów zbudowanych przed wprowadzeniem zakazu nadal zawiera ten niebezpieczny materiał. W 1997 roku wprowadzono ustawę zakazującą stosowania wyrobów azbestowych, a rok później szczegółowe regulacje dotyczące ich bezpiecznego użytkowania i usuwania. Pomimo tych działań, problem usuwania azbestu wciąż wymaga szczególnej uwagi.

Zgodnie z danymi Bazy Azbestowej⁹, masa zidentyfikowanych wyrobów azbestowych wyniosła 5 615 974 kg, co daje wskaźnik 704,7 kg na jednego mieszkańca. Wartości wskaźnika różnią się znacznie w zależności od obszaru porównawczego. Najwyższy poziom masy wyrobów azbestowych

⁹ www.bazaazbestowa.gov.pl

przypadającej na jednego mieszkańca odnotowano w Obszarze III (885,2 kg), Obszarze IV (839,3 kg) oraz Obszarze I (801,1 kg). Z kolei najniższe wartości wskaźnika występują na Osiedlu Nr 1 (63,8 kg) oraz Osiedlu Nr 2, gdzie nie zidentyfikowano materiałów azbestowych.

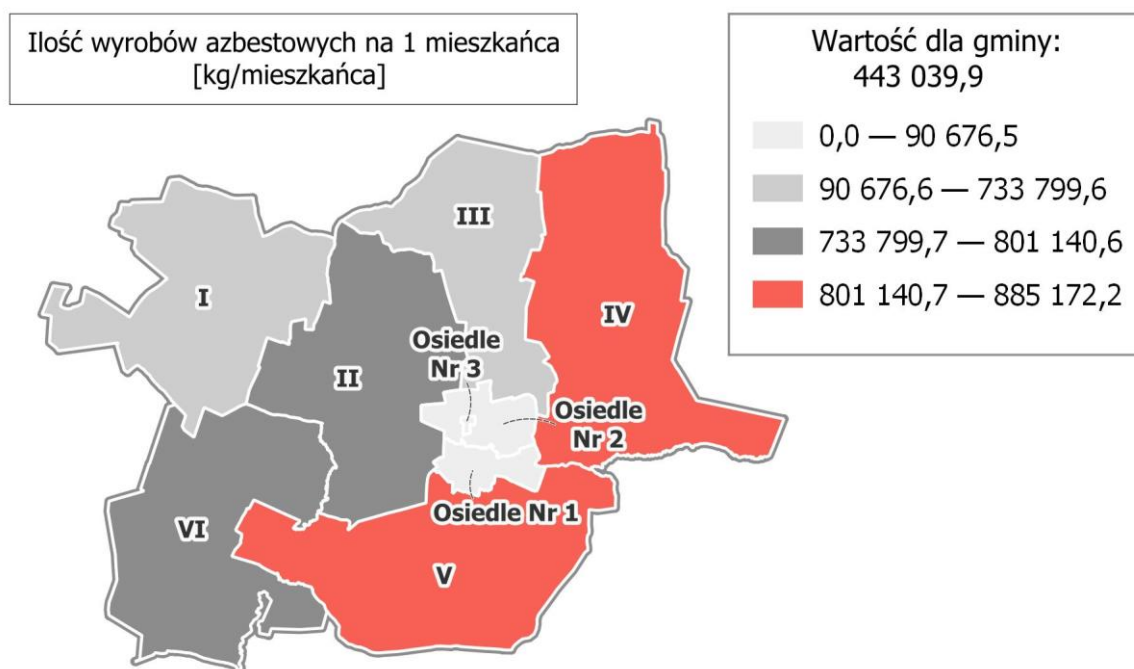
Analiza wskazuje na istotne różnice w obciążeniu wyrobami azbestowymi pomiędzy poszczególnymi częściami gminy, co może wynikać zarówno z historycznego zróżnicowania w wykorzystaniu tego materiału, jak i różnego poziomu zaawansowania działań związanych z jego usuwaniem. Wyniki te mogą stanowić podstawę do określenia priorytetowych obszarów działań w zakresie usuwania azbestu i poprawy bezpieczeństwa ekologicznego w gminie.

Tabela 20. Masa zidentyfikowanych wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca

Obszar porównawczy	Masa zidentyfikowanych wyrobów azbestowych [kg]	Liczba mieszkańców	Masa zidentyfikowanych wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca
Obszar I	699 725	993	801 140,6
Obszar II	769 095	960	733 799,6
Obszar III	776 360	1 058	885 172,2
Obszar IV	1 208 260	1 365	839 294,7
Obszar V	709 204	845	791 575,8
Obszar VI	1 059 920	1 339	90 676,5
Osiedle Nr 1	233 220	2 572	63 795,3
Osiedle Nr 2	160 190	2 511	0,0
Osiedle Nr 3	0	1 033	443 039,9
Gmina Koźmin Wielkopolski	5 615 974	12 676	704 657,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bazy Azbestowej.

Grafika 19. Masa zidentyfikowanych wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca

Źródło: opracowanie własne.

Hałas generowany przez ruch komunikacyjny stanowi istotny problem wpływający negatywnie na jakość życia mieszkańców Gminy Koźmin Wielkopolski oraz środowisko naturalne. W przeprowadzonej analizie oceniono wpływ hałasu poprzez obliczenie udziału budynków mieszkalnych położonych w strefach narażonych na hałas drogowy i kolejowy w stosunku do ogólnej liczby budynków mieszkalnych w gminie. Zgodnie z przyjętymi kryteriami, obszar oddziaływania hałasu obejmuje 50 metrów od dróg głównych oraz 100 metrów od linii kolejowych, autostrad i dróg ekspresowych.

Na terenie Gminy Koźmin Wielkopolski w strefie zagrożenia hałasem znajduje się łącznie 434 budynki mieszkalne, co stanowi 14,1% wszystkich budynków mieszkalnych w gminie (3069). Rozkład wskaźników udziału budynków narażonych na hałas jest zróżnicowany w poszczególnych obszarach. Najwyższy udział budynków w strefie zagrożenia hałasem odnotowano w Obszarze II (26,3%), na Osiedlu Nr 2 (23,1%) oraz Osiedlu Nr 1 (21,6%).

W obszarach wiejskich sytuacja przedstawia się lepiej – w Obszarze VI oraz Osiedlu Nr 3 nie zidentyfikowano budynków w strefie zagrożenia hałasem, natomiast w Obszarze III udział takich budynków wyniósł jedynie 2,9%.

Wyniki analizy wskazują na większe zagrożenie hałasem w obszarach o wyższej gęstości zaludnienia, gęstszej zabudowie oraz w pobliżu głównych arterii komunikacyjnych. Dalsze działania mogą

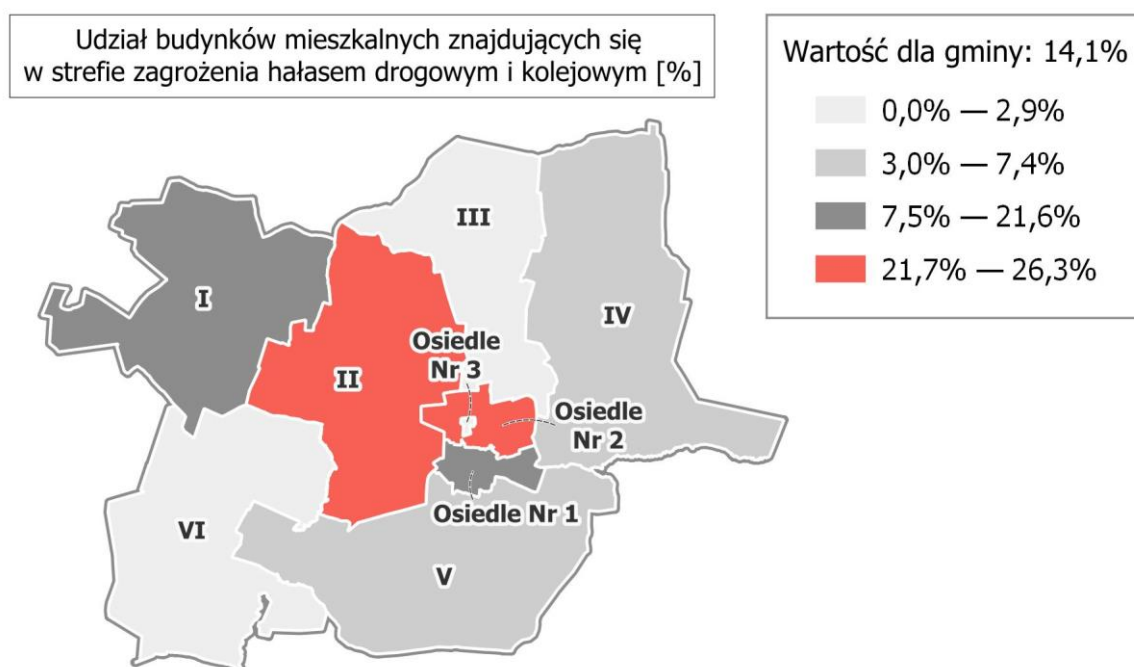
skoncentrować się na poprawie izolacji akustycznej budynków w najbardziej narażonych obszarach oraz na planowaniu przestrzennym uwzględniającym redukcję wpływu hałasu na mieszkańców.

Tabela 21. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym

Obszar porównawczy	Liczba budynków mieszkalnych	Budynki mieszkalne w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym
Obszar I	215	23	10,7%
Obszar II	213	56	26,3%
Obszar III	276	8	2,9%
Obszar IV	364	12	3,3%
Obszar V	215	16	7,4%
Obszar VI	336	0	0,0%
Osiedle Nr 1	782	169	21,6%
Osiedle Nr 2	649	150	23,1%
Osiedle Nr 3	19	0	0,0%
Gmina Koźmin Wielkopolski	3069	434	14,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT.

Grafika 20 Odsetek budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem komunikacyjnym

Źródło: opracowanie własne.

Zanieczyszczenie powietrza stanowi istotny problem środowiskowy w Gminie Koźmin Wielkopolski, negatywnie wpływając na zdrowie mieszkańców oraz jakość ich życia. Głównym źródłem zanieczyszczeń są emisje z lokalnych kotłowni oraz systemów grzewczych w indywidualnych gospodarstwach domowych. Wprowadzenie działań mających na celu modernizację infrastruktury grzewczej, rozwój sieci ciepłowniczych oraz zastosowanie innowacyjnych technologii może znacząco ograniczyć wpływ tych zanieczyszczeń na środowisko.

Zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) z 2021 roku, maksymalne średnioroczne stężenie pyłów PM_{2.5} powinno wynosić poniżej 5 µg/m³. W Gminie Koźmin Wielkopolski średnioroczne stężenie pyłów PM_{2.5} wyniosło 11,2 µg/m³, co znacznie przekracza zalecane normy. Najwyższe średnioroczne stężenia pyłów PM_{2.5} zarejestrowano w Osiedlu Nr 2 (12,8 µg/m³) oraz Osiedlu Nr 1 (12,6 µg/m³). Relatywnie niższe wartości odnotowano w Obszarach VI (10,6 µg/m³) i I (10,4 µg/m³), które jednak również przewyższają rekomendowany poziom.

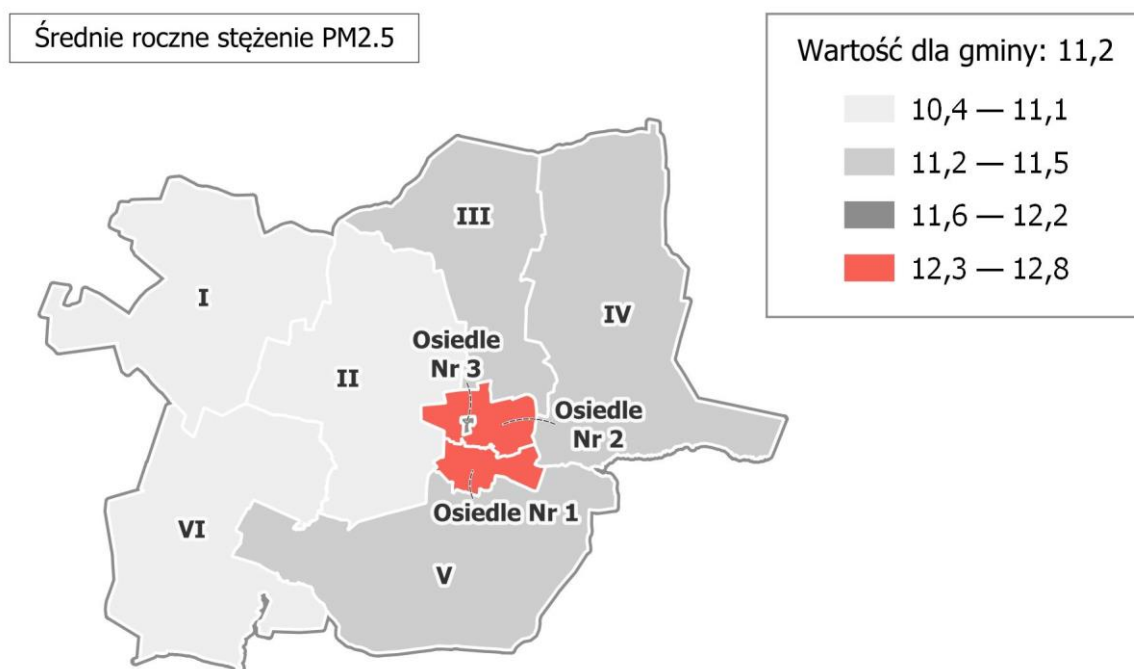
Analiza danych wskazuje na potrzebę intensyfikacji działań na rzecz poprawy jakości powietrza w gminie. Skuteczne wdrażanie polityk proekologicznych, takich jak wymiana przestarzałych źródeł ciepła na bardziej ekologiczne, poprawa efektywności energetycznej budynków oraz wspieranie mieszkańców w korzystaniu z odnawialnych źródeł energii, może przyczynić się do ograniczenia zanieczyszczenia i poprawy jakości życia mieszkańców.

Tabela 22. Średnie roczne stężenie PM_{2.5} w Gminie Koźmin Wielkopolski

Obszar porównawczy	Średnie roczne stężenie PM _{2.5}
Obszar I	10,4
Obszar II	11,1
Obszar III	11,5
Obszar IV	11,5
Obszar V	11,5
Obszar VI	10,6
Osiedle Nr 1	12,6
Osiedle Nr 2	12,8
Osiedle Nr 3	12,2
Gmina Koźmin Wielkopolski	11,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych powietrze.gov.pl

Grafika 21. Średnie roczne stężenie zanieczyszczeń powietrza (PM 2.5)

Źródło: opracowanie własne.

Zanieczyszczenie powietrza w gminie Koźmin Wielkopolski w dużej mierze wynika z emisji szkodliwych substancji pochodzących z indywidualnych źródeł ogrzewania, szczególnie tych wykorzystujących paliwa stałe. Analiza udziału gospodarstw domowych korzystających z kotłów na paliwa stałe została przeprowadzona na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB). Łącznie w gminie zidentyfikowano 4 547 punktów ewidencji źródeł ciepła, z czego w 1 930 przypadkach, co stanowi 42,4%, paliwo stałe jest głównym źródłem ogrzewania.

Najwyższy udział gospodarstw domowych ogrzewanych paliwami stałymi odnotowano w Obszarze IV (64,9%) oraz Obszarze II (64,5%), co wskazuje na dominację tradycyjnych, mniej ekologicznych metod ogrzewania w tych lokalizacjach. Zbliżony poziom odnotowano również w Obszarze VI (62,9%). Relatywnie niskie udziały gospodarstw korzystających z paliw stałych występują na Osiedlach Nr 1 (19,0%) i Nr 2 (23,4%), co może wynikać z większego dostępu do alternatywnych źródeł ciepła, takich jak ogrzewanie sieciowe czy gazowe.

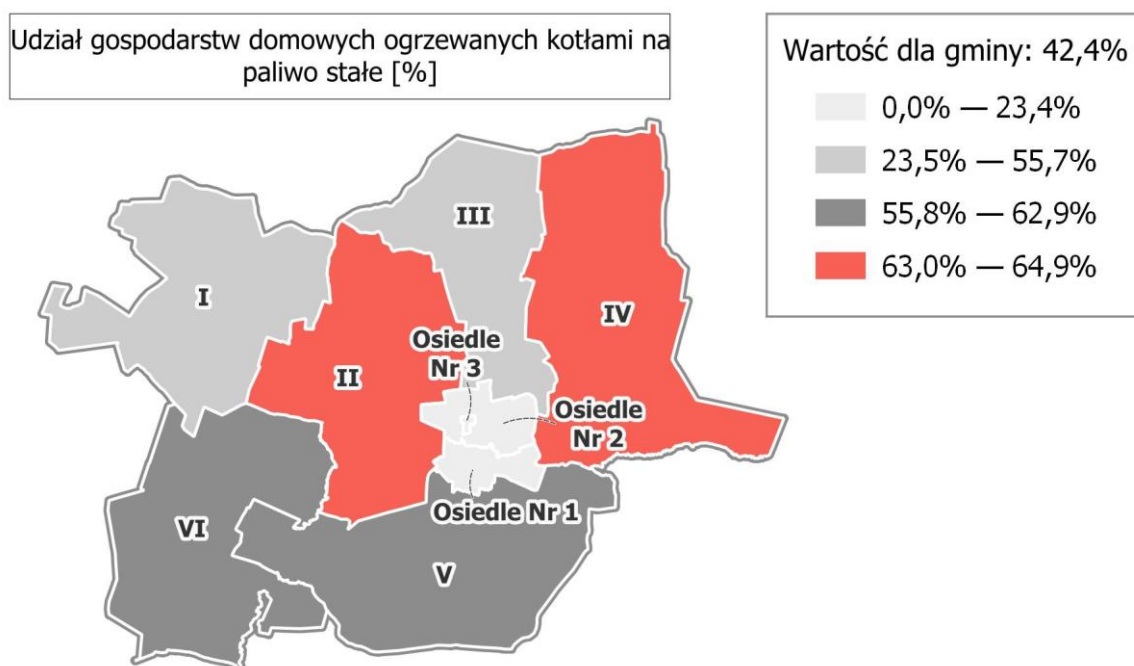
Wyjątkowo korzystną sytuację zaobserwowano w Obszarze III, gdzie żadne z gospodarstw nie korzysta z kotłów na paliwa stałe (0,0%).

Tabela 23 Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe

Obszar porównawczy	Ilość źródeł ciepła wykorzystujących paliwa stałe	Ilość punktów w ewidencji źródeł ciepła (suma)	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe
Obszar I	197	371	53,1%
Obszar II	225	349	64,5%
Obszar III	267	479	55,7%
Obszar IV	305	470	64,9%
Obszar V	196	325	60,3%
Obszar VI	313	498	62,9%
Osiedle Nr 1	159	836	19,0%
Osiedle Nr 2	268	1143	23,4%
Osiedle Nr 3	0	76	0,0%
Gmina Koźmin Wielkopolski	1 930	4 547	42,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIS i Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski.

Grafika 22. Dostępność punktów usług publicznych

Źródło: opracowanie własne.

3.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

W ramach sfery przestrzenno-funkcjonalnej dokonano analizy dostępności do usług publicznych, uwzględniając liczbę obiektów użyteczności publicznej w przeliczeniu na liczbę mieszkańców w różnych obszarach gminy. Tego rodzaju analiza umożliwia ocenę jakości przestrzeni publicznej oraz poziomu

zaspokojenia potrzeb mieszkańców w zakresie dostępu do podstawowych usług, takich jak placówki zdrowotne, kulturalne czy administracyjne. Wskaźnik dostępności do usług publicznych dla całej Gminy Koźmin Wielkopolski wyniósł 1,3.

Najniższą dostępność, równą 0,0, odnotowano w Obszarach I, II i V, co wskazuje na brak obiektów użyteczności publicznej w częściach wiejskich gminy. Podobnie niskie wartości wskaźnika zaobserwowano w Obszarach III (0,9), IV (0,7) i VI (0,7), co może sugerować konieczność poprawy dostępności w tych lokalizacjach.

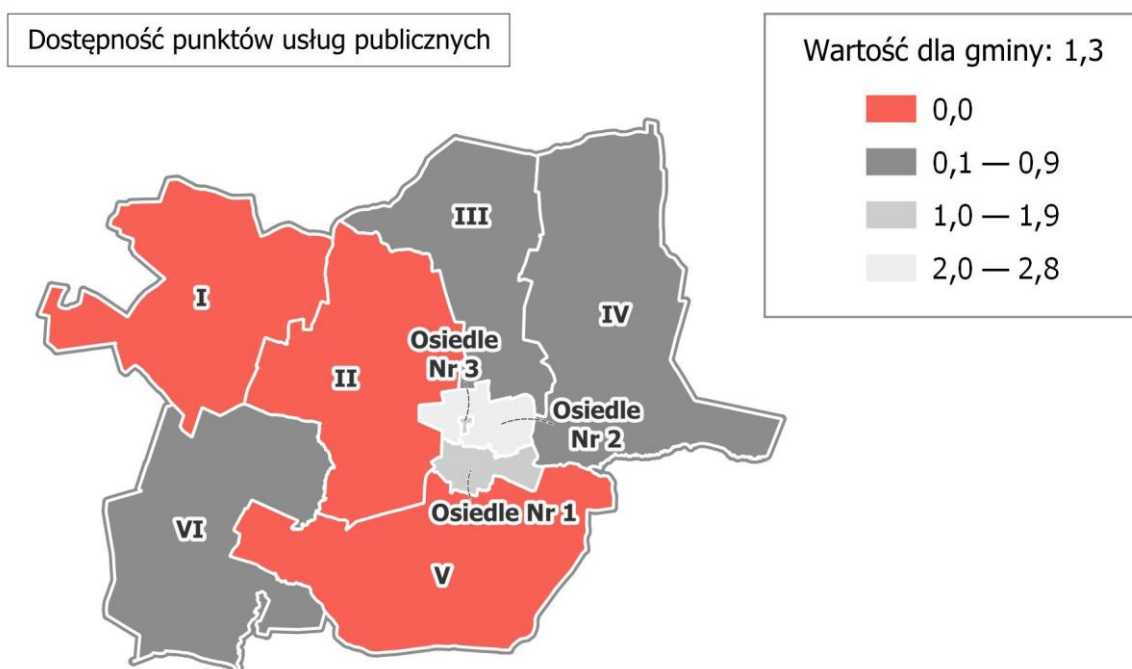
Relatywnie lepszą sytuację zaobserwowano na Osiedlu Nr 3, gdzie wskaźnik wyniósł 1,0, oraz na Osiedlu Nr 2 (2,8) i Osiedlu Nr 1 (1,9), które charakteryzują się większą liczbą obiektów użyteczności publicznej w stosunku do liczby mieszkańców. Wpływ na to ma typowo usługowy i administracyjny charakter części miejskiej w strukturach gminy.

Tabela 24. Dostępność punktów usług publicznych

Obszar porównawczy	Liczba obiektów użyteczności publicznej ogółem	Liczba mieszkańców	Dostępność punktów usług publicznych
Obszar I	3	993	0,0
Obszar II	3	960	0,0
Obszar III	4	1 058	0,9
Obszar IV	6	1 365	0,7
Obszar V	4	845	0,0
Obszar VI	7	1 339	0,7
Osiedle Nr 1	6	2 572	1,9
Osiedle Nr 2	6	2 511	2,8
Osiedle Nr 3	1	1 033	1,0
Gmina Koźmin Wielkopolski	40	12 676	1,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIS i Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski.

Grafika 23. Dostępność punktów usług publicznych

Źródło: opracowanie własne.

Bliska obecność terenów rekreacyjnych jest istotnym czynnikiem wpływającym na jakość życia mieszkańców oraz atrakcyjność inwestycyjną gminy. W ramach sfery przestrzenno-funkcjonalnej przeprowadzono analizę dostępności terenów rekreacyjnych, obejmującą place sportowe, place zabaw oraz inne przestrzenie przeznaczone do rekreacji i spędzania czasu wolnego. Analiza uwzględniała stosunek liczby terenów rekreacyjnych do ogólnej powierzchni poszczególnych obszarów gminy, co obrazuje ich gęstość.

Dla całej gminy Koźmin Wielkopolski wskaźnik dostępności terenów rekreacyjnych wyniósł 0,54. Największe zagęszczenie terenów rekreacyjnych odnotowano w Obszarze VI, gdzie wskaźnik wynosi 0,80, co oznacza relatywnie dobrą dostępność tego rodzaju przestrzeni. Kolejne korzystne wyniki uzyskano dla Obszarów V (0,59), I (0,56), IV (0,53) i III (0,53). W tych miejscach mieszkańcy mają lepszy dostęp do infrastruktury rekreacyjnej, co sprzyja aktywności fizycznej i integracji społecznej.

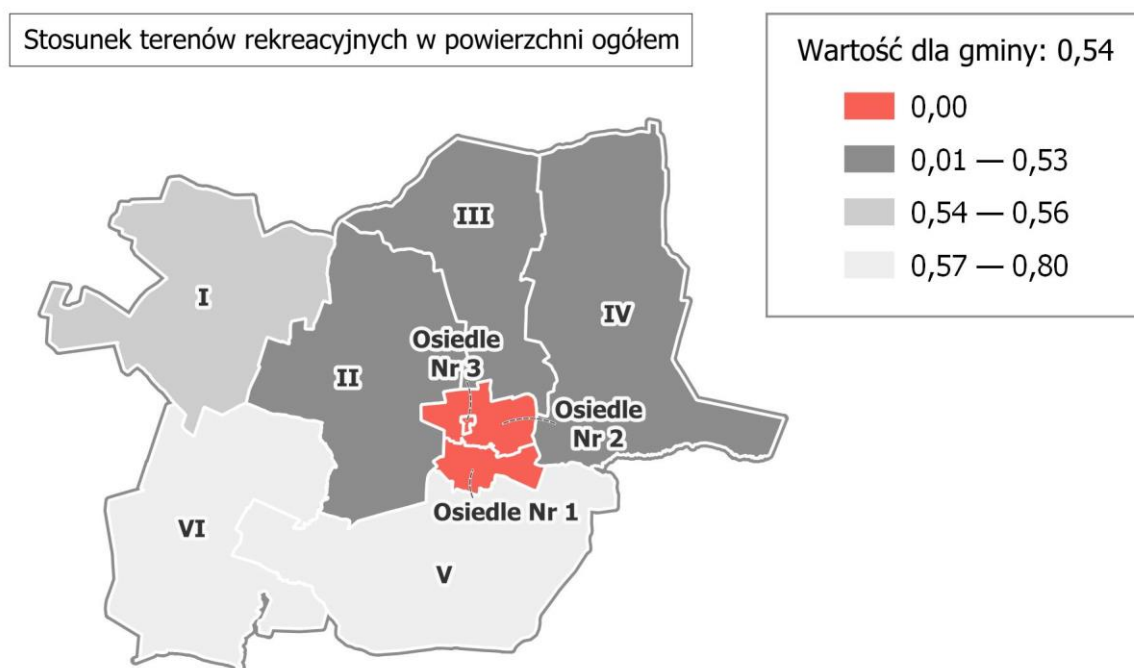
Sytuację niekorzystną zaobserwowano na terenach miejskich, takich jak Osiedle Nr 1, Osiedle Nr 2 i Osiedle Nr 3, gdzie wskaźnik dostępności wynosi 0,00, co oznacza brak zidentyfikowanych terenów rekreacyjnych. Brak takich przestrzeni może negatywnie wpływać na komfort życia mieszkańców oraz ograniczać możliwości aktywnego spędzania czasu, co ma szczególne znaczenie w gęściej zabudowanych obszarach miejskich.

Tabela 25. Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem

Obszar porównawczy	Liczba terenów rekreacyjnych	Powierzchnia [km ²]	Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem
Obszar I	13	23,05	0,56
Obszar II	9	24,09	0,37
Obszar III	9	16,95	0,53
Obszar IV	16	30,28	0,53
Obszar V	16	27,32	0,59
Obszar VI	20	24,85	0,80
Osiedle Nr 1	0	2,42	0,00
Osiedle Nr 2	0	3,36	0,00
Osiedle Nr 3	0	0,11	0,00
Gmina Koźmin Wielkopolski	83	152,43	0,54

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIS i Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski.

Grafika 24. Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem

Źródło: opracowanie własne.

W analizie sfery przestrzenno-funkcjonalnej oceniono poziom dostępności komunikacyjnej, opierając się na wskaźniku przedstawiającym rozmieszczenie przystanków komunikacji zbiorowej w poszczególnych obszarach gminy. Wskaźnik ten wskazuje procentowy udział przystanków w danym obszarze w stosunku do ich ogólnej liczby w gminie.

W całej gminie Koźmin Wielkopolski zidentyfikowano 69 przystanków komunikacji zbiorowej. Najwyższy poziom dostępności komunikacyjnej odnotowano w Obszarach I, II i VI, gdzie wskaźnik wynosi 17,4%. Znaczący udział w dostępności odnotowano również w Obszarze IV (14,5%) oraz Obszarze V (11,6%). Te wyniki wskazują na dobrą infrastrukturę komunikacyjną w tych rejonach, co pozytywnie wpływa na codzienną mobilność mieszkańców.

Z kolei najmniej korzystną sytuację stwierdzono w Osiedlu Nr 3, gdzie wskaźnik dostępności wynosi jedynie 2,9%, co oznacza niewielką liczbę przystanków w stosunku do ogólnej ich liczby w gminie. Niska dostępność występuje również w Osiedlach Nr 1 i Nr 2, gdzie wskaźnik wynosi 5,8%.

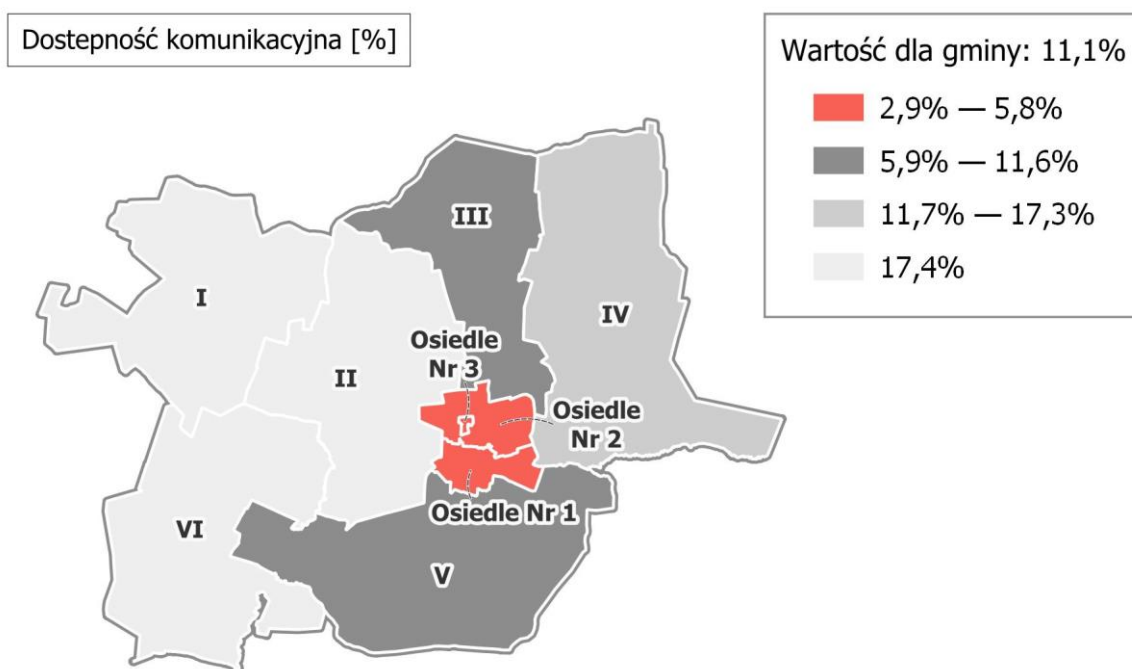
Tabela 26. Dostępność komunikacyjna w gminie Koźmin Wielkopolski.

Obszar porównawczy	Liczba przystanków	Dostępność komunikacyjna
Obszar I	12	17,4%
Obszar II	12	17,4%
Obszar III	5	7,2%
Obszar IV	10	14,5%
Obszar V	8	11,6%
Obszar VI	12	17,4%
Osiedle Nr 1	4	5,8%
Osiedle Nr 2	4	5,8%
Osiedle Nr 3	2	2,9%
Gmina Koźmin Wielkopolski	69	11,1¹⁰%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIS i Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski.

¹⁰ Wartość dla gminy została obliczona na podstawie wartości średniej liczby przystanków w gminie (7,7).

Grafika 25. Poziom dostępności komunikacyjnej

Źródło: opracowanie własne.

Ostatnim badanych w tej sferze wskaźnikiem jest udział powierzchni biologicznie czynnej w całkowitej powierzchni gminy oraz poszczególnych jej obszarów. Powierzchnia biologicznie czynna obejmuje tereny niezabudowane, takie jak łąki, pola uprawne i zakrzewienia, które odgrywają kluczową rolę w poprawie jakości życia mieszkańców, ochronie środowiska i zwiększaniu atrakcyjności gminy.

Dla całej gminy Koźmin Wielkopolski udział powierzchni biologicznie czynnej wynosi 97,8%, co świadczy o znacznej przewadze obszarów nieurbanizowanych. Najwyższy udział tego typu terenów odnotowano w Obszarze VI (99,2%), a także w Obszarach II i IV, gdzie wskaźnik ten wynosi po 98,7%. Tereny te charakteryzują się niską gęstością zabudowy i naturalnym i rolniczym charakterem, co pozytywnie wpływa na środowisko i stanowi potencjał rekreacyjny dla mieszkańców.

Z kolei najmniejszy udział powierzchni biologicznie czynnej zarejestrowano na Osiedlach Nr 1 (90,3%), Nr 2 (86,7%) i Nr 3 (88,7%). Wynika to z ich zurbanizowanego charakteru, większej gęstości zabudowy która ogranicza dostępność przestrzeni biologicznie czynnej.

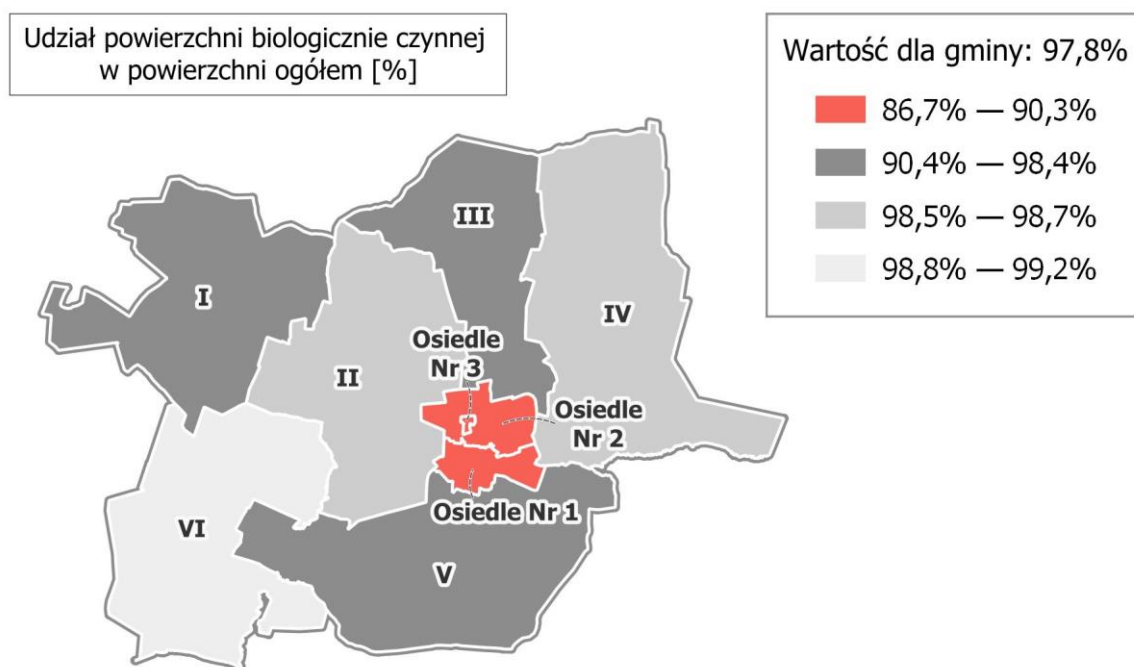
Tabela 27 Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem

Obszar porównawczy	Powierzchnia biologicznie czynna [m ²]	Powierzchnia [m ²]	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem
Obszar I	22 060 403	23 051 161	95,7%
Obszar II	23 766 069	24 086 175	98,7%
Obszar III	16 671 387	16 947 777	98,4%

Obszar porównawczy	Powierzchnia biologicznie czynna [m ²]	Powierzchnia [m ²]	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem
Obszar IV	29 890 868	30 283 452	98,7%
Obszar V	26 873 661	27 319 756	98,4%
Obszar VI	24 651 550	24 846 610	99,2%
Osiedle Nr 1	2 186 999	2 423 100	90,3%
Osiedle Nr 2	2 909 601	3 357 702	86,7%
Osiedle Nr 3	99 981	112 669	88,7%
Gmina Koźmin Wielkopolski	149 110 519	152 428 402	97,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT.

Grafika 26. Udział powierzchni biologicznie czynnej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT.

3.6 Sfera techniczna

W ramach analizy sfery technicznej w Gminie Koźmin Wielkopolski uwzględniono rozmieszczenie obiektów zabytkowych, pomników przyrody oraz ich wskaźnik w przeliczeniu na 1 km² powierzchni. Łącznie na terenie gminy znajduje się 806 obiektów zabytkowych i pomników przyrody, co daje średni wskaźnik wynoszący 5,3 na km².

Największa liczba obiektów przypada na Osiedle Nr 1, gdzie znajduje się 334 zabytków i pomników przyrody, co przekłada się na wskaźnik aż 137,8 na km². Równie wysoką koncentrację odnotowano na Osiedlu Nr 2 z wynikiem 41,4 na km². Wartości te znacznie przewyższają średnią dla gminy, co świadczy o dużym potencjale historycznym i przyrodniczym tych obszarów. Z kolei najmniej obiektów znajduje się w Osiedlu Nr 3, gdzie wskaźnik wynosi 0,0 z uwagi na brak zarejestrowanych zabytków i pomników przyrody.

W obszarach wiejskich najwyższą liczbę obiektów odnotowano w Obszarze IV (91), co daje wskaźnik wynoszący 3,0 na km². Na podobnym poziomie kształtują się wartości dla Obszaru I (3,3 na km²). Obszary II i V charakteryzują się najniższą gęstością obiektów zabytkowych i przyrodniczych w części wiejskiej gminy.

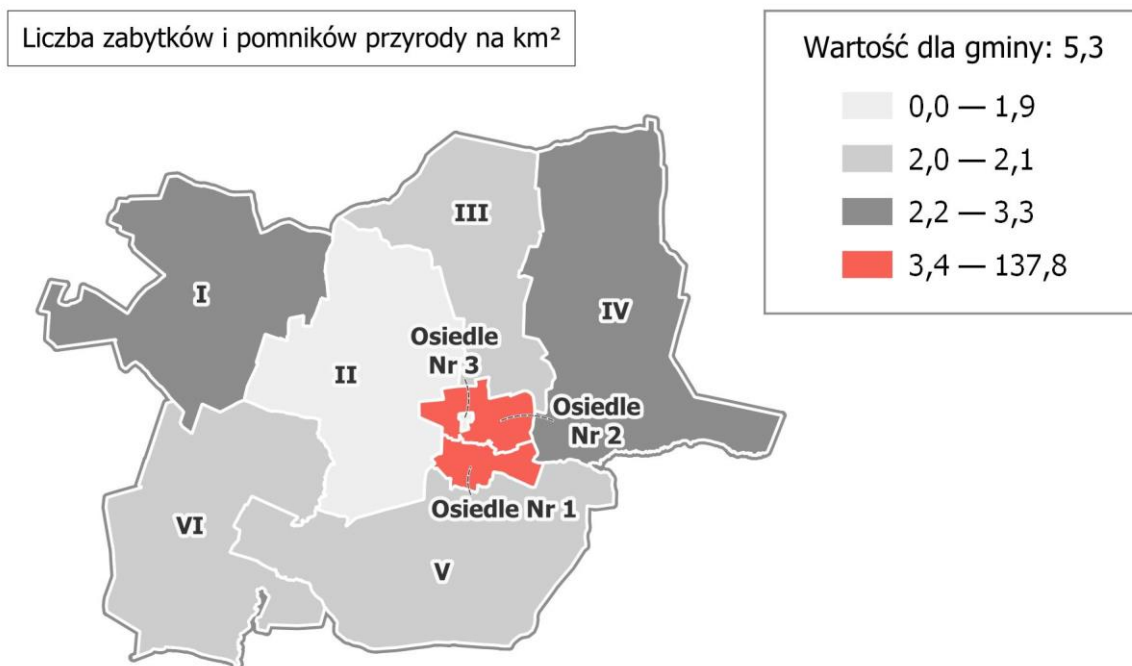
Konserwacja i ochrona tych obiektów wymagają znacznych nakładów finansowych, jednak ich zachowanie stanowi kluczowy element rozwoju kulturalnego i środowiskowego. Obszary o wysokiej koncentracji zabytków mogą przyczynić się do wzrostu atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej, pod warunkiem odpowiedniego wsparcia ze strony władz lokalnych i zaangażowania społeczności w ich ochronę.

Tabela 28. Liczba zabytków i pomników przyrody w Gminie Koźmin Wielkopolski

Obszar porównawczy	Liczba zabytków	Liczba pomników przyrody	Liczba zabytków i pomników przyrody	Powierzchnia [km ²]	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²
Obszar I	73	3	76	23,05	3,3
Obszar II	23	0	23	24,09	1,0
Obszar III	36	0	36	16,95	2,1
Obszar IV	68	23	91	30,28	3,0
Obszar V	54	0	54	27,32	2,0
Obszar VI	52	1	53	24,85	2,1
Osiedle Nr 1	329	5	334	2,42	137,8
Osiedle Nr 2	139	0	139	3,36	41,4
Osiedle Nr 3	0	0	0	0,11	0,0
Gmina Koźmin Wielkopolski	774	32	806	152,43	5,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIS i Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski.

Grafika 27. Zabytki i pomniki przyrody

Źródło: opracowanie własne.

Analiza kolejnych zmiennych pozwoliła na zbadanie istniejących rozwiązań, które sprzyjają efektywnemu wykorzystaniu obiektów użyteczności publicznej. W tym celu uwzględniono informacje dotyczące energooszczędności tych obiektów oraz stopnia ich dostosowania do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Na terenie gminy znajduje się 40 obiektów pełniących funkcje publiczne, a 6 z nich (15%) wymaga przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych. Sytuacja jest najmniej korzystna na Osiedlu nr 1, na którym znajduje się 6 obiektów o tym charakterze i 2 z nich wymaga termomodernizacji. Podobnie jest w Obszarze I, w którym ogólna liczba obiektów publicznych jest mniejsza i wynosi 3, jednak taki sam procent wymaga interwencji w tym zakresie.

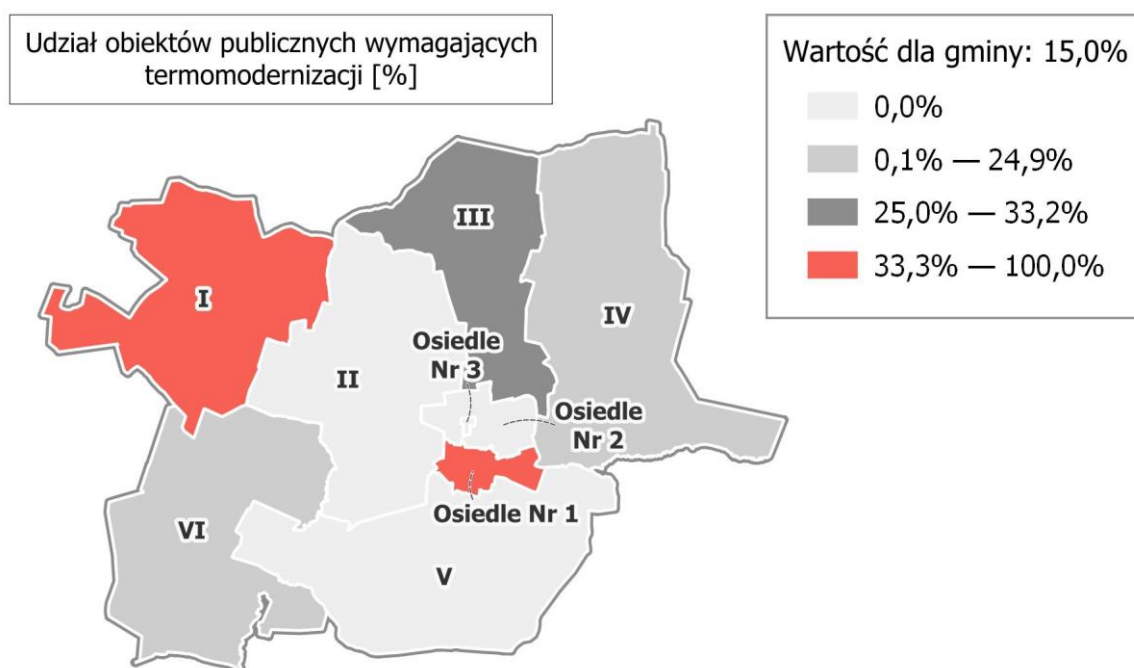
Tabela 29 Udział obiektów publicznych wymagających termomodernizacji

Obszar porównawczy	Liczba obiektów użyteczności publicznej ogółem	Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Udział obiektów publicznych wymagających termomodernizacji
Obszar I	3	1	33,3%
Obszar II	3	0	0,0%
Obszar III	4	1	25,0%
Obszar IV	6	1	16,7%
Obszar V	4	0	0,0%
Obszar VI	7	1	14,3%
Osiedle Nr 1	6	2	33,3%

Obszar porównawczy	Liczba obiektów użyteczności publicznej ogółem	Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Udział obiektów publicznych wymagających termomodernizacji
Osiedle Nr 2	6	0	0,0%
Osiedle Nr 3	1	0	0,0%
Gmina Koźmin Wielkopolski	40	6	15,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIS i Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski.

Grafika 28. Udział obiektów publicznych wymagających termomodernizacji

Źródło: opracowanie własne.

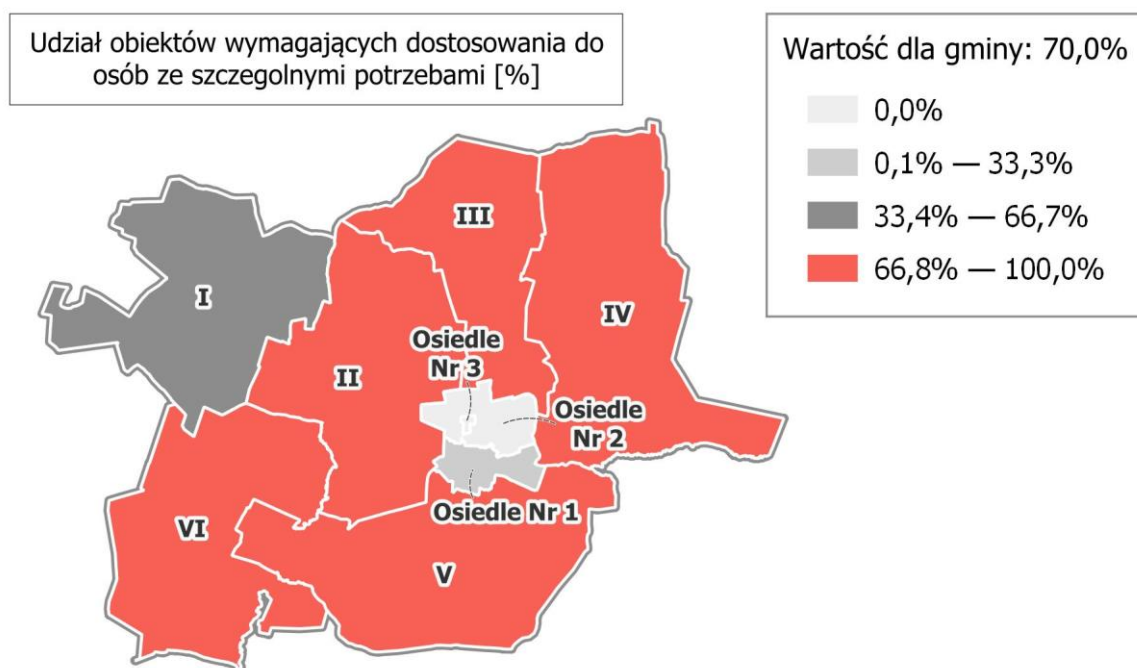
Biorąc pod uwagę zapisy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062 z późn. zm.) analizie poddano wskaźnik odnoszący się do obiektów publicznych w zakresie ich dostosowania do grupy tych osób. W gminie Koźmin Wielkopolski 28 obiektów świadczących usługi publiczne wymaga przekształceń pod kątem usunięcia barier architektonicznych i funkcjonalnego przystosowania do osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych. Stanowi to 70% wszystkich obiektów publicznych w gminie. Największe potrzeby związane z dostosowaniem budynków zdiagnozowano we wszystkich obszarach wyróżnionych w wiejskiej części gminy.

Tabela 30. Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami

Obszar porównawczy	Liczba obiektów użyteczności publicznej ogółem	Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami
Obszar I	3	2	66,7%
Obszar II	3	3	100,0%
Obszar III	4	4	100,0%
Obszar IV	6	6	100,0%
Obszar V	4	4	100,0%
Obszar VI	7	7	100,0%
Osiedle Nr 1	6	2	33,3%
Osiedle Nr 2	6	0	0,0%
Osiedle Nr 3	1	0	0,0%
Gmina Koźmin Wielkopolski	40	28	70,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski.

Grafika 29. Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami

Źródło: opracowanie własne.

3.7 Podsumowanie

Wyżej przeprowadzona analiza występowania problemów i negatywnych zjawisk, pozwoliła wyodrębnić obszar zdegradowany, a w konsekwencji obszar rewitalizacji gminy Koźmin Wielkopolski. Jak wskazują zapisy ustawy o rewitalizacji (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 278) obszar zdegradowany to taki, który znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz w przypadku wystąpienia co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych lub technicznych.

Podsumowanie analizy – sfera społeczna

W ślad za ustawową definicją pojęcia rewitalizacji, kluczowymi determinantami określenia granic obszaru zdegradowanego w realnie odzwierciedlają stopień i skalę występowania niekorzystnych zjawisk społecznych. W przeprowadzonej analizie skoncentrowano się łącznie na 12 kryteriach, które dotyczą czynników związanych z sytuacją demograficzną, ubóstwem, bezpieczeństwem publicznym, sytuacją na rynku pracy oraz kapitałem społecznym.

Analiza wymienionych czynników społecznych pozwoliła wskazać obszary ponadprzeciętnie wyróżniające się natężeniem problemów społecznych (zobrazowanych wysoką wartością wskaźnika syntetycznego analizowanych danych, wykraczającym daleko poza średnią wartość dla całej gminy), przy jednoczesnym występowaniu potencjalnych zagrożeń ich nasilenia i rozprzestrzenienia na dalsze części gminy. Obszarami tymi wskazuje się:

- **Obszar VI**
- **Osiedle nr 1**
- **Osiedle nr 2**

Poniżej w sposób zbiorczy zaprezentowano wartości analizowanych wskaźników w sferze społecznej oraz ich wartości zestandaryzowane, na podstawie których obliczono wartość syntetycznego wskaźnika degradacji dla poszczególnych obszarów i całej gminy.

Tabela 31. Podsumowanie analizy obszarów – sfera społeczna – wartości wskaźników

Obszar porównawczy	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	Obciążenie demograficzne	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej ogółem na 1000 mieszkańców	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej korzystających z zasiłków stałych na 1000 mieszkańców	Osoby uzależnione od alkoholu na 1000 mieszkańców	Liczba ofiar przemocy na 1000 mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Ogólna liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców
I	-6,04	30,21	62,0%	12,08	3,02	2,0%	28,20	9,06	5,04	3,02	44,31	8,06	3,02	6,04
II	-1,04	0,00	67,2%	8,33	1,04	1,4%	17,71	4,17	3,13	2,08	41,67	6,25	9,38	5,21
III	-8,51	11,34	69,0%	13,23	8,51	2,2%	13,23	1,89	0,95	1,89	32,14	5,67	11,34	3,78
IV	-8,79	2,20	71,5%	4,40	1,47	0,8%	13,19	0,73	2,20	2,93	27,84	5,13	4,40	4,40
V	-2,37	3,55	63,4%	13,02	5,92	2,1%	20,12	3,55	2,37	1,18	42,60	4,73	3,55	8,28
VI	0,75	5,23	72,6%	13,44	4,48	2,3%	27,63	3,73	2,24	2,24	29,87	9,71	4,48	5,23
Osiedle Nr 1	-6,61	7,00	68,0%	14,00	6,22	2,4%	51,32	4,67	5,05	1,94	30,33	7,39	2,72	3,11
Osiedle Nr 2	-3,58	4,38	79,2%	13,94	5,18	2,5%	45,80	3,58	3,58	1,59	41,82	8,36	12,35	4,38
Osiedle Nr 3	-8,71	9,68	82,2%	15,49	6,78	2,8%	40,66	2,90	6,78	0,97	53,24	4,84	4,84	2,90
Gmina Koźmin Wielkopolski	-5,05	7,42	71,3%	12,31	4,89	2,1%	33,13	3,79	3,63	1,97	37,08	7,02	6,47	4,50

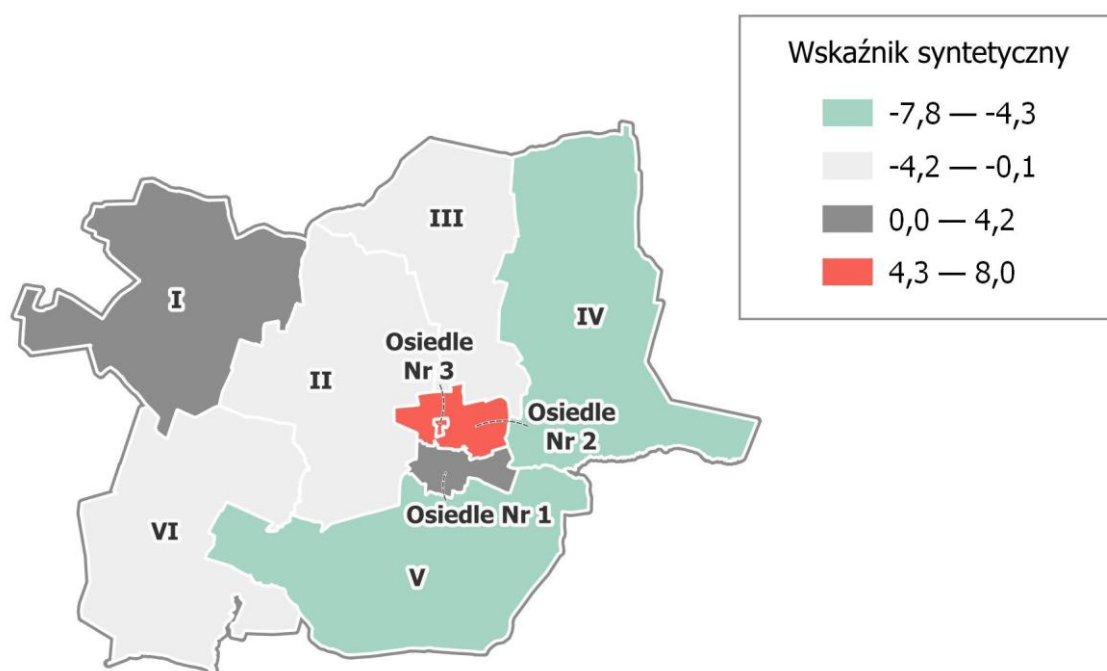
Źródło: opracowanie własne.

Tabela 32. Podsumowanie analizy obszarów – sfera społeczna – wartości zestandaryzowane

Obszar porównawczy	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	Obciążenie demograficzne	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej ogółem na 1000 mieszkańców	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej korzystających z zasiłków stałych na 1000 mieszkańców	Osoby uzależnione od alkoholu na 1000 mieszkańców	Liczba ofiar przemocy na 1000 mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Ogólna liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Syntetyczny wskaźnik degradacji
I	993	0,30	-2,45	-1,28	0,03	-0,69	-0,15	0,15	0,85	1,49	0,72	0,77	-0,86	-0,74	0,2
II	960	-1,11	0,91	-0,50	-1,06	-1,48	-1,05	-0,83	-0,19	0,14	0,41	-0,24	0,84	-0,24	-4,2
III	1058	0,99	-0,35	-0,23	0,36	1,52	0,30	-1,33	-1,39	-0,13	-0,71	-0,57	1,37	0,63	-0,1
IV	1365	1,07	0,67	0,14	-2,19	-1,31	-2,08	-0,11	-0,70	1,36	-1,21	-0,88	-0,49	0,25	-7,8
V	845	-0,74	0,51	-1,06	0,30	0,48	0,12	-0,03	-0,61	-1,15	0,52	-1,10	-0,72	-2,10	-6,3
VI	1339	-1,61	0,33	0,30	0,42	-0,10	0,43	0,37	-0,68	0,37	-0,98	1,71	-0,47	-0,25	-0,6
Osiedle Nr 1	2572	0,45	0,13	-0,38	0,58	0,60	0,48	-0,10	0,86	-0,06	-0,92	0,40	-0,94	1,03	4,2
Osiedle Nr 2	2511	-0,39	0,42	1,29	0,56	0,18	0,72	-0,39	0,06	-0,56	0,42	0,95	1,64	0,26	6,6
Osiedle Nr 3	1033	1,04	-0,17	1,73	1,01	0,82	1,23	0,15	1,80	-1,46	1,76	-1,04	-0,37	1,16	8,0

Źródło: opracowanie własne.

Grafika 30 Syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowanie analizy – sfera pozaspołeczna

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, obszar zdegradowany definiowany jest jako obszar w stanie kryzysowym, gdzie skoncentrowane są negatywne zjawiska społeczne. Jednak równie istotnym warunkiem jest obecność przynajmniej jednego z negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej na tym obszarze. Przeprowadzenie analizy w odniesieniu do wymienionych sfer ujawnia problemy dotyczące poszczególne obszary gminy Koźmin Wielkopolski. Analiza potwierdza wysoki poziom degradacji charakteryzujący obszary, na których stwierdzono skupienie negatywnych zjawisk społecznych (Obszar I oraz część miejska). Poniższa tabela przedstawia obszary, które są dotknięte nasileniem problemów społecznych, jak również występowaniem problemów gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych

	Syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej	Liczba problemów występujących w sferach pozaspołecznych
Obszar I	0,2	8
Osiedle nr 1	4,2	9
Osiedle nr 2	6,6	7
Osiedle nr 3	8,0	6

Tabela 33. Podsumowanie analizy obszarów - sfera pozaspołeczna – wartości wskaźników

Obszar porównawczy	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Różnica pomiędzy nowo-zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	Ilość wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca [kg/mieszkańca]	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Średnie roczne stężenie PM2.5	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Dostępność punktów usług publicznych	Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem	Dostępność komunikacyjna	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	Udział obiektów publicznych wymagających termomodernizacji	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Liczba zdiagnozowanych problemów
I	28,2	-2,0	704 657,6	10,7%	10,4	53,1%	0,0	0,56	17,4%	95,7%	3,3	33,3%	66,7%	8
II	38,5	-1,0	801 140,6	26,3%	11,1	64,5%	0,0	0,37	17,4%	98,7%	1,0	0,0%	100,0%	8
III	35,9	1,9	733 799,6	2,9%	11,5	55,7%	0,9	0,53	7,2%	98,4%	2,1	25,0%	100,0%	7
IV	35,9	-2,2	885 172,2	3,3%	11,5	64,9%	0,7	0,53	14,5%	98,7%	3,0	16,7%	100,0%	8
V	37,9	0,0	839 294,7	7,4%	11,5	60,3%	0,0	0,59	11,6%	98,4%	2,0	0,0%	100,0%	6
VI	29,1	-1,5	791 575,8	0,0%	10,6	62,9%	0,7	0,80	17,4%	99,2%	2,1	14,3%	100,0%	6
Osiedle Nr 1	71,5	-0,4	90 676,5	21,6%	12,6	19,0%	1,9	0,00	5,8%	90,3%	137,8	33,3%	33,3%	9
Osiedle Nr 2	74,1	-0,4	63 795,3	23,1%	12,8	23,4%	2,8	0,00b	5,8%	86,7%	41,4	0,0%	0,0%	7
Osiedle Nr 3	33,9	2,9	0,0	0,0%	12,2	0,0%	1,0	0,00	2,9%	88,7%	0,0	0,0%	0,0%	6
Gmina Koźmin Wielkopolski	49,5	-0,4	443 039,9	14,1%	11,2	42,4%	1,3	0,54	100,0%	97,8%	5,3	15,0%	70,0%	—

Źródło: opracowanie własne.

4. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Celem prowadzenia procesu rewitalizacji jest wyprowadzenie obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego. Kluczowe działania skupiają się przede wszystkim na aspekcie społecznym, ale uwzględniają również czynniki gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne. W porcesie rewitalizacji należy uwzględnić charakterystyczne warunki i istniejące potencjały obszaru zdegradowanego i całej gminy. Wyjście z sytuacji kryzysowej osiąga się poprzez zintegrowane działania, które obejmują lokalną społeczność, przestrzeń i gospodarkę. Konsekwentna realizacja zaplanowanych działań wymaga uprzedniego właściwego zdefiniowania obszaru zdegradowanego, a w następstwie obszaru rewitalizacji – w drodze pełnej diagnozy i analizy w każdej ze sfer.

Zgodnie z zapisami art. 9. ust. 1. ustawy o rewitalizacji (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 278) *obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:*

- 1) *gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości,*
- 2) *środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,*
- 3) *przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,*
- 4) *technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi*

potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

W gminie Koźmin Wielkopolski, obszarami w których odnotowano natężenie negatywnych zjawisk społecznych są obszary, dla których syntetyczny wskaźnik degradacji społecznej przyjął najwyższą wartość. Jest to cały obszar miejski (Osiedle nr 1, osiedla nr 2 oraz Osiedle nr 3), a dla obszaru wiejskiego gminy jest to Obszar I. Ponadto na obszarach tych zidentyfikowano występowanie negatywnych zjawisk pozaspołecznych.

OBSZAR I	
Zdiagnozowane problemy w sferze: społecznej	Zdiagnozowane problemy w sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej
→ niski przyrost naturalny, świadczący o zjawisku starzenia się społeczności, → wysoki odsetek mieszkańców korzystających z pomocy ośrodka opieki społecznej, a w tym wysoka liczba osób uzależnionych od alkoholu oraz wysoka liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność, → wysoki wskaźnik problemu przemocy w rodzinach, → niekorzystny wskaźnik bezpieczeństwa publicznego (liczba przestępstw).	→ niski poziom przedsiębiorczości, → niekorzystne tendencje związane z rozwojem gospodarczym obszaru, → występowanie niebezpiecznych wyrobów azbestowych, → wysoki udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe → niższy niż w gminie poziom dostępności do usług publicznych, terenów rekreacyjnych i opieki zdrowotnej, → konieczność dostosowania obiektów publicznych do osób ze szczególnymi potrzebami.
Syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej	Liczba problemów występujących w sferach pozaspołecznych
0,2	8

OSIEDLE NR 1, OSIEDLE NR 2 oraz OSIEDLE NR 3

Zdiagnozowane problemy w sferze: społecznej	Zdiagnozowane problemy w sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno- funkcjonalnej i technicznej
→ ujemny, niższy niż w gminie przyrost naturalny, → niekorzystne tendencje migracyjne mieszkańców, → starzejąca się społeczność, → wysoki odsetek osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, → wysoki odsetek mieszkańców korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, → problem alkoholizmu w rodzinach, → wysoki odsetek mieszkańców ze szczególnymi potrzebami, → niekorzystny wskaźnik bezpieczeństwa publicznego (liczba zdarzeń drogowych, liczba przestępstw),	→ niekorzystne tendencje związane z rozwojem gospodarczym obszaru, → wysoki odsetek budynków mieszkalnych narażonych na hałas komunikacyjny, → zła jakość powietrza, → wysoki udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe, → niższy niż w gminie poziom dostępności do usług publicznych, terenów rekreacyjnych → konieczność dostosowania obiektów publicznych do osób ze szczególnymi potrzebami oraz w zakresie energooszczędności
Syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej	Liczba problemów występujących w sferach pozaspołecznych
4,2 / 6,6 / 8,0	9 / 7 / 6

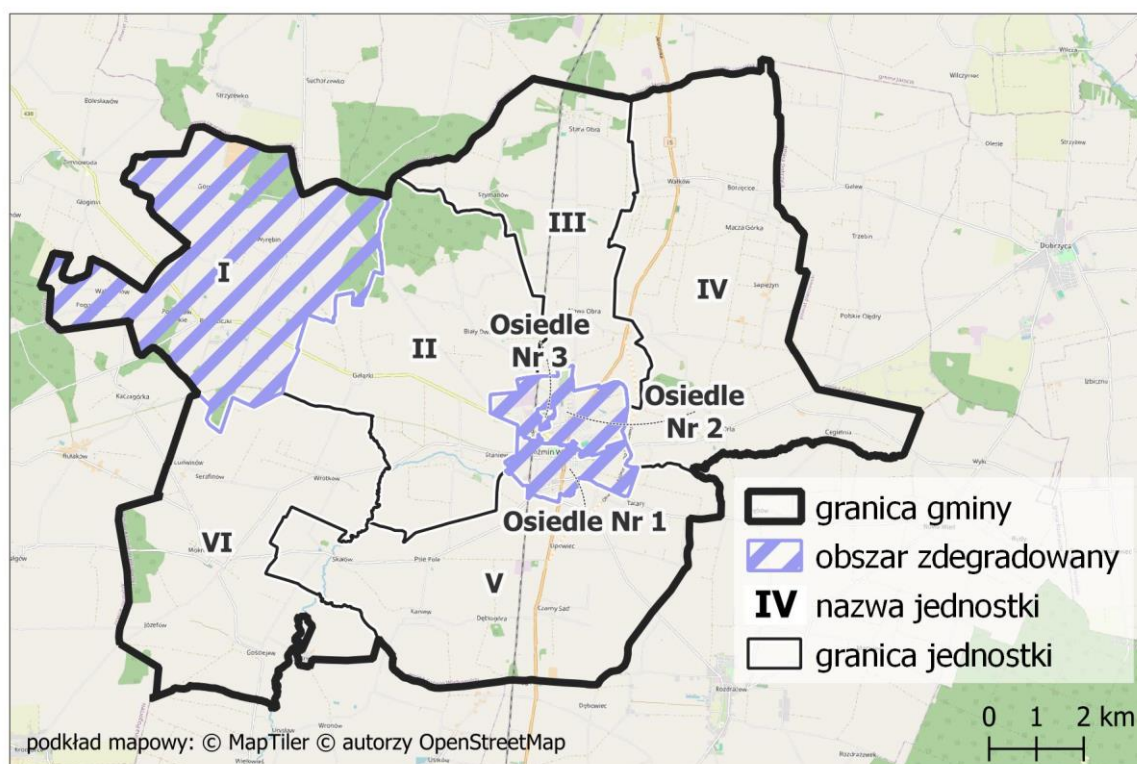
Z uwagi na natężenie negatywnych zjawisk o charakterze społecznym, a także występującej niekorzystnej sytuacji w pozostałych sferach **za obszar zdegradowany uznano Obszar I oraz Osiedle nr 1, 2 oraz 3:**

Tabela 34. Obszar zdegradowany

	Liczba ludności	% ludności	Powierzchnia [km ²]	% powierzchni
Obszar I	993	10,6%	23,1	15,1%
Osiedle nr 1	2 572	20,3%	2,4	1,6%
Osiedle nr 2	2 511	19,8%	3,4	2,2%
Osiedle nr 3	1 033	8,1%	0,1	0,1%
Obszar zdegradowany	7 109	56,1%	28,9	56,1%
Gmina Koźmin Wielkopolski	12676	—	152,4	—

Źródło: opracowanie własne.

Grafika 31. Obszar zdegradowany w Gminie Koźmin Wielkopolski

Źródło: opracowanie własne.

5. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski

Zgodnie z zapisami art. 10 pkt 1 ustawy o rewitalizacji *Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji*. Dodatkowo, zgodnie z art. 10 pkt. 2 *Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic*.

Wyznaczony w gminie Koźmin Wielkopolski obszar zdegradowany charakteryzuje się szczególnie wysokim natężeniem negatywnych zjawisk społecznych. Obszar Osiedle nr 1 oraz Obszar Osiedle nr 2 zlokalizowane w centralnej części miejskiego obszaru gminy. Zatem są one istotne w strukturze całej gminy po względem administracyjnym i usługowym. Czynniki te sprawiają, że obszar ma istotne znaczenie dla rozwoju całej gminy. Z uwagi na wysoki stopień oddziaływania obszaru na pozostałe części gminy możliwe będzie zapewnienie wysokiej efektywności działań rewitalizacyjnych. Obszar wiejski: Obszar I to północno-zachodnia część gminy, w której natężenie problemów społecznych, ale i pozaspołecznych jest najwyższa.

W celu wyznaczenia z obszaru zdegradowanego obszaru rewitalizacji zawężono jego teren o tereny niezamieszkałe i takie, na których nie ma możliwości prowadzenia działań rewitalizacyjnych. W granicach obszaru rewitalizacji znalazły się części każdego z obszarów wskazanych jako obszar zdegradowany (Obszar I, Osiedle nr 1 i Osiedle nr 2). Części wskazane jako obszar rewitalizacji charakteryzują się wysokim stopniem zaludnienia oraz istotnością dla rozwoju obszaru i całej gminy. Ponadto objęły one miejsca z potencjałem do prowadzenia działań rewitalizacyjnych mających wpływ na poprawę zdiagnozowanej sytuacji mieszkańców, w tym także tereny przemysłowe.

Obszar rewitalizacji o powierzchni 0,66 km² stanowi 0,43 % całej powierzchni gminy, liczba zamieszkującej na jego terenie ludności wynosi 1418 osób, co stanowi 11,19% populacji Koźmin Wielkopolski. Zgodnie z przeprowadzoną diagnozą delimitacyjną obszar ten cechuje intensywne natężenie problemów społecznych (przede wszystkim związanych ze zjawiskiem bezrobocia oraz wysokim odsetkiem mieszkańców korzystających z pomocy społecznej, bezpieczeństwem publicznym i środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej).

Obszar rewitalizacji został podzielony na dwa podobszary:

Wiejski podobszar rewitalizacji Borzęciczki o powierzchni 0,31 km², co stanowi 0,20% powierzchni gminy i liczbie zamieszkującej go ludności równej 195 osób, co jest równe 1,54% całej populacji gminy.

Podobszar obejmując swoimi granicami część sołectwa Borzęciczki wchodzącego w granice obszaru zdegradowanego. Charakteryzując się on najmniej korzystną sytuacją społeczną jak i pozaspółeczną w porównaniu z innymi częściami wiejskimi gminy.

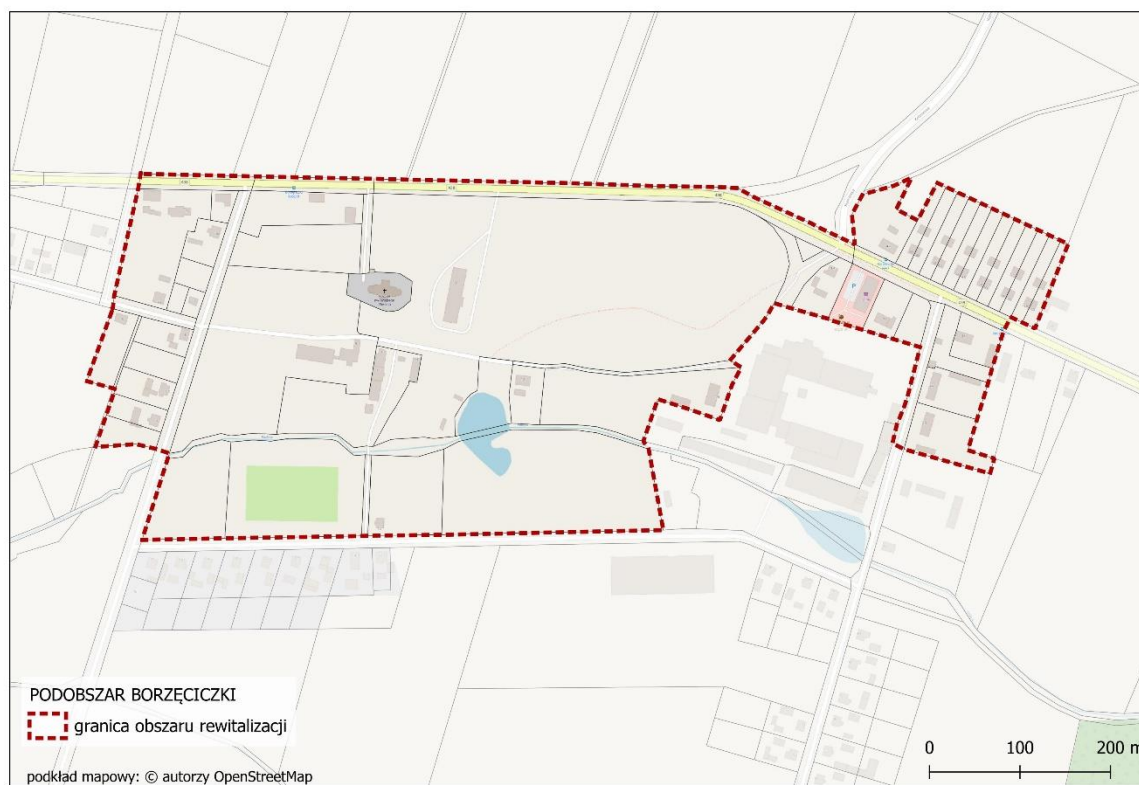
Miejski podobszar rewitalizacji Koźmin Wielkopolski o powierzchni 0,35 km², co stanowi 0,23% powierzchni gminy i liczbie zamieszkującej go ludności równej 1223 osób, co jest równe 9,65% całej populacji gminy. Podobszar obejmując swoimi granicami części miasta Koźmin Wielkopolski, wchodzącą w granice obszaru zdegradowanego. Charakteryzując się on wysoką intensywnością zaludnienia, a także ma on istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gminy, w tym w szczególności w zakresie miejsc o potencjale do prowadzenia interwencji rewitalizacyjnej.

Tabela 35. Obszar rewitalizacji w Gminie Koźmin Wielkopolski.

	Liczba ludności	% ludności	Powierzchnia [km ²]	% powierzchni
Podobszar Borzęciczki	195	1,54%	0,31	0,20%
Podobszar Koźmin Wielkopolski	1 223	9,65%	0,35	0,23%
Obszar rewitalizacji	1 418	11,19%	0,66	0,43%
Gmina Koźmin Wielkopolski	12 676	—	152,43	—

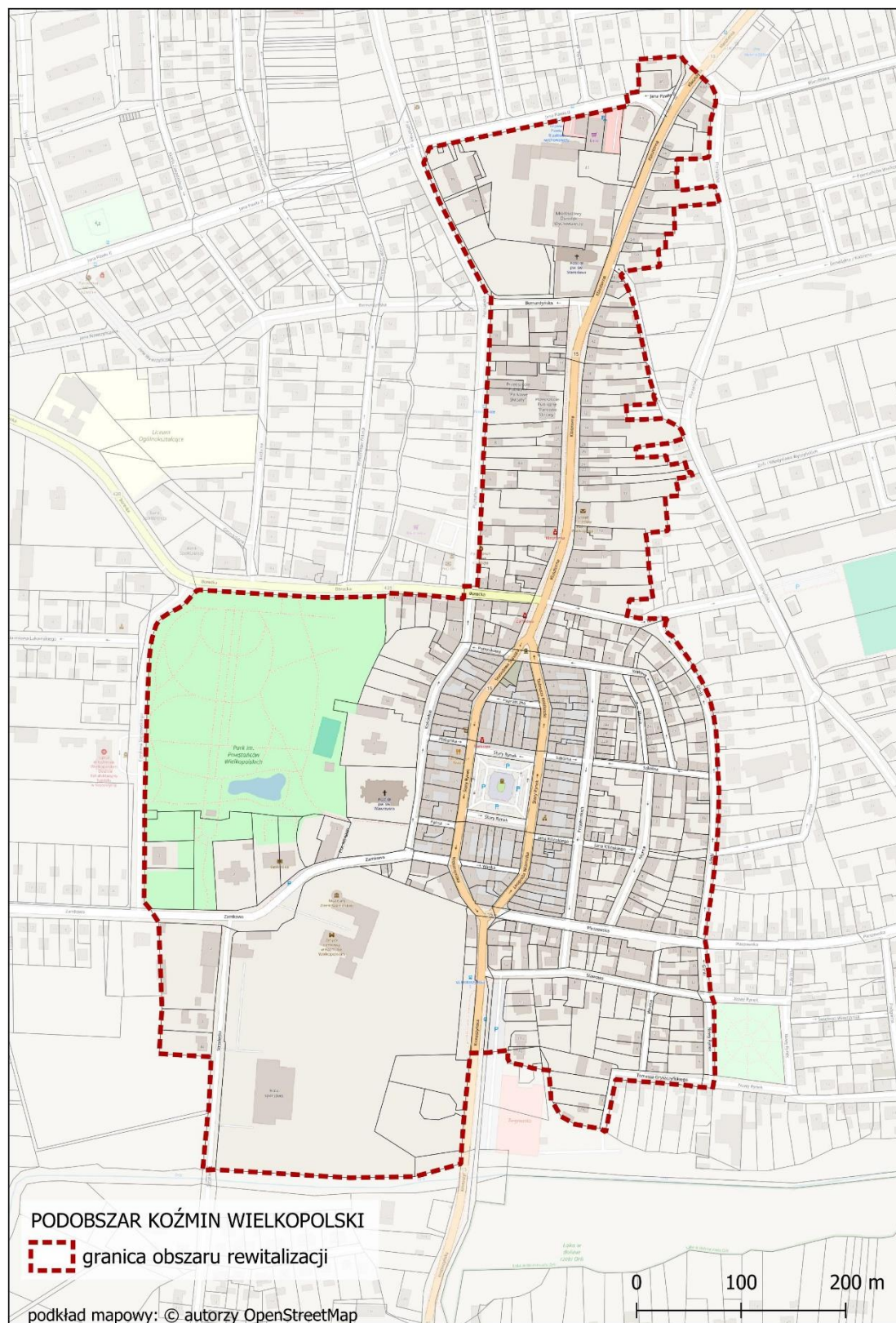
Źródło: opracowanie własne.

Grafika 32. Podobszar rewitalizacji Borzęciczki

Źródło: opracowanie własne.

Grafika 33 Podobszar rewitalizacji Koźmin Wielkopolski

Źródło: opracowanie własne.

Spis tabel i grafik

1. Tabele

Tabela 1. Podział wiejskich obszarów porównawczych w gminie Koźmin Wielkopolski	9
Tabela 2. Podział gminy Barczewo na obszary porównawcze	10
Tabela 3. Katalog wskaźników delimitacji obszaru zdegradowanego w Gminie Koźmin Wielkopolski.	12
Tabela 4. Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców	18
Tabela 5. Saldo migracji na 1 000 mieszkańców	19
Tabela 6. Obciążenie demograficzne.	20
Tabela 7. Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	22
Tabela 8. Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1 000 mieszkańców	23
Tabela 9. Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym (stopa bezrobocia).	24
Tabela 10. Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej ogółem na 1000 mieszkańców.	26
Tabela 12. liczba udzielonych zasiłków stałych na 1000 mieszkańców	27
Tabela 13. Osoby uzależnione od alkoholu na 1000 mieszkańców	28
Tabela 14. Liczba ofiar przemocy na 1000 mieszkańców	29
Tabela 15. Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	30
Tabela 16. Ogólna liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	31
Tabela 17. Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	33
Tabela 18. Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	34
Tabela 19. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	36
Tabela 20. Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	37
Tabela 21. Masa zidentyfikowanych wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca	39
Tabela 22. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	41
Tabela 23. Średnie roczne stężenie PM2.5 w Gminie Koźmin Wielkopolski	42
Tabela 24. Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	44
Tabela 25. Dostępność punktów usług publicznych	45
Tabela 26. Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem	47
Tabela 27. Dostępność komunikacyjna w gminie Koźmin Wielkopolski.	48
Tabela 29. Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	49
Tabela 30. Liczba zabytków i pomników przyrody w Gminie Koźmin Wielkopolski	51
Tabela 31. Udział obiektów publicznych wymagających termomodernizacji	52
Tabela 32. Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	54
Tabela 34. Podsumowanie analizy obszarów – sfera społeczna – wartości wskaźników	56
Tabela 35. Podsumowanie analizy obszarów – sfera społeczna – wartości zestandaryzowane	57
Tabela 36. Podsumowanie analizy obszarów - sfera pozaspołeczna – wartości wskaźników	59
Tabela 37. Obszar zdegradowany	63
Tabela 38. Obszar rewitalizacji w Gminie Koźmin Wielkopolski.	65

2. Grafiki

Grafika 1. Podział gminy Koźmin Wielkopolski na obszary porównawcze	11
Grafika 2. Podział obszaru miasta na obszary porównawcze.	11
Grafika 3. Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców	18
Grafika 4. Saldo migracji na 1000 mieszkańców.....	19
Grafika 5 Obciążenie demograficzne.	21
Grafika 6 Liczba osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców.....	22
Grafika 7. Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1 000 mieszkańców	24
Grafika 8 Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym (stopa bezrobocia).	25
Grafika 9 Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej ogółem na 1000 mieszkańców.	26
Grafika 10. liczba udzielonych zasiłków stałych na 1000 mieszkańców	27
Grafika 11. Osoby uzależnione od alkoholu na 1000 mieszkańców	28
Grafika 12. Liczba ofiar przemocy na 1000 mieszkańców.....	29
Grafika 13. Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	31
Grafika 14. Ogólna liczba przestępstw na 1000 mieszkańców.....	32
Grafika 15 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Koźminie Wielkopolskim.	33
Grafika 16 Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	35
Grafika 17. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.....	36
Grafika 18. Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi, a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	38
Grafika 19. Masa zidentyfikowanych wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca	40
Grafika 20 Odsetek budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem komunikacyjnym	41
Grafika 21. Średnie roczne stężenie zanieczyszczeń powietrza (PM 2.5)	43
Grafika 22. Dostępność punktów usług publicznych.....	44
Grafika 22. Dostępność punktów usług publicznych.....	46
Grafika 23. Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem.....	47
Grafika 24. Poziom dostępności komunikacyjnej.....	49
Grafika 25. Udział powierzchni biologicznie czynnej	50
Grafika 26. Zabytki i pomniki przyrody.....	52
Grafika 27. Udział obiektów publicznych wymagających termomodernizacji	53
Grafika 28. Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	54
Grafika 29 Syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej.....	58
Grafika 30. Obszar zdegradowany w Gminie Koźmin Wielkopolski	63
Grafika 31. Podobszar rewitalizacji Borzęciczki	66
Grafika 32 Podobszar rewitalizacji Koźmin Wielkopolski	67